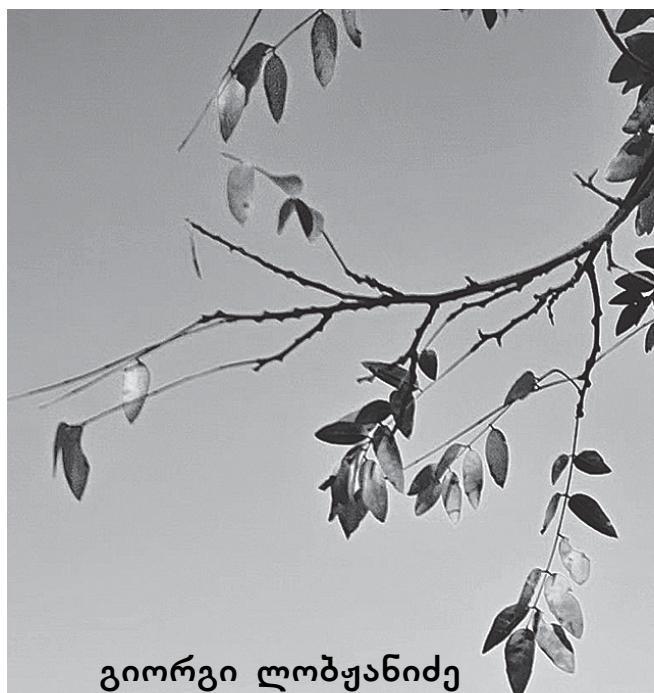

ლიტერატურული განები

№24 (352) 22 დეკემბერი 2023 - 18 იანვარი 2024

გამოდის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

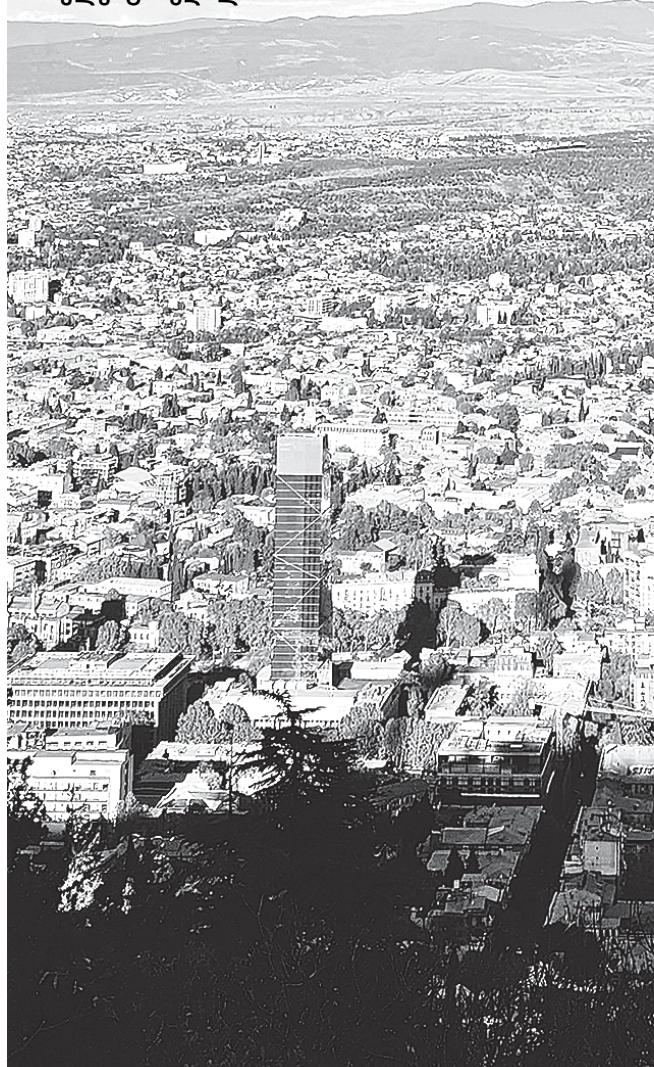

გიორგი ლობჟანიძე

იღპლიანი პალატა

ნინო შარაშენიძეს

ეს ბედნიერი პალატაა,
მეუბნება
ანგელოზი —
ნინო ექიმი, —
ნუ გეშინიათ!
აქ არავინ არ მომკვდომია!
თქვენ გენაცვალეთ,
ილბლიანო
პალატებო,
ადამიანის მთელი სიმყიფის მიუხედავად,
სიკვდილს ახლოსაც რომ არ იკარებთ.
როგორ მინდა,
მეც ერთ-ერთი
თქვენგანი ვიყო,
მე — ვინც ახლა
ორი ქვეყნის
საზღვარზე ვდგავარ,
გადასარჩენად
სიკოცხლისკენ
ხელებგაწვდილი.

ნინო ლარბაისელი სტრონი

მევევევე!

დიდედაჩემა იცოდა ხოლმე,
დილ-დილაობით კართან მოსული ბუტბუტით რომ ჯვარს გადამწერდა,
დააყოლებდა:

„ამ ჩემი ლოცვის მადლი და ძალი შეგენიოსო“.

პატარობისას ამ ძალისა მჯეროდა კიდეც,

მერე და მერე

უკვე გული მიწვრილდებოდა.

დაბლა — ტოლები მოგელიან,

ამოგძახიან,

გაგვიანდებათ,

ხოლო ეს ქალი არ დაიშლის,

სიმშვიდით აგშლის,

აუჩქარებლად ცრემლებს იწმენდს ბოლოთი თავშლის!

ხელაპყრობილმა ადამიანმა ლოცვა-მუდარა უსასრულოდაც რომ

აძლიეროს,

ისე ილოცოს,

რომ შუბლი ოფლით კი არა და

სისხლის წვეთებით დაენამოს,

სისხლის წვეთები ზედ მიწაზეც რომ ეცემოდეს,

ევედროს მამას

გეთსიმანის ბალში ეული,

ეს სასმისი ამაცილეო,

ოლონდაც ნება შენი იყოსო,

ღმერთი აღგება და გადაწყვეტილს შეცვლის თავისას?

თუ ერთადერთი ძე არ დაგინდო,

რა აწამოს ადამიანმა? —

რამდენიც გინდა,

უთმე და უხმე,

ეყმე და

ენდე!

ვინ აღარ ამბობს,

დანარჩენები — გზას აცდენილან,

ჩვენ — სამოთხეში მოგველიანო

კიდეც რომ მეთქვა,

დამეფიცა,

ან შენ ან ვინმე დამიჯერებდა,

რომ სამოთხეში მეგულება ჩემი ადგილი?

მე ერთადერთის იმედი მაქვს, —

რომ რომელიმე ერთ უქმეზე,

წმინდანთა საქმეს დაულეველს როცა მოილევ,

მწყემსო კეთილო,

მოიცლი და ჯოჯოხეთშიაც ჩამოიხედავ.

და თუ შემთხვევით თვალი მომკარი, გაგიკვირდება ჩემი გულგრილი გამოხედვა,

რომელიც ამბობს,

მე სიცოცხლეში უარესიც მინახავს და გამომიცდია,

აქ რითი უნდა გამაკვირვოთ?

იქნებ, უბრალოდ, შეგიყვარე,

მწყემსო კეთილო,

როცა დავრწმუნდი,

შენგან არაფერს უნდა ველოდო საპასუხოდ სიყვარულისთვის.

ნუ გეწყინება! —

თან არც იმისი არა მჯერა,

რომ ჩემს ტკივილს რამეს გაუგებ.

მანდ როგორ ხდება, არ ვიცი და დედამიწაზე უზარმაზარი ტკივილების გადამტანები

სხვის პანაზუნა სატკივარებს რას დაეძებენ!

მწყემსო კეთილო,

ფარა მოგბლავის,

ნუ მიატოვებ საკუთრებას იმათ ხელში,

ვინც ქირის ფასად გამეტებით კომბალს მოიქნევს, —

ესა აქვს საქმე!

მწყემსო კეთილო,

მე ძეძვებში ვარ,

ბატყანი ვარ, შენი მოწამე,

დევნად არც ვლირვარ!

რაღად მოგბლავი ავდარში

აქ მე:

— ლამეა, ლამე,

ერთი პირი წყალსაც კი სძინავს

ოლონდ ხმა გამე,

მითხარი რამე,

ეს ტკივილები შენი შორი ხმით დამიამე,

მომიხმე

მეევეევეევეევე!

როცა ლეა მეორე ნაპირზე გადავიდა
და ტყის წყვდიადში გაუჩინარდა, აბო მაში-
ნძა მოსწყდა ადგილს და მდინარეზე ხი-
დივით წაკეული წიფელი თვალის დახამ-
ხამებაში გადაიარა. ტყეში მთვარის ციმ-
ციმი ვეღარ ალწევდა, დაბრმავებული იქით
წავიდა, საითაც ქალის კისკისი ესმოდა, მა-
გრამ ტყე ეთამაშებოდა, ლეას ხმა ხან იქ-
დან ისმოდა, სადაც მიდიოდა, ხანაც — პი-
რიქით, საიდანაც მოდიოდა. თავპრუ დაეხ-
ვა. ძებნით დალლილი ერთ ადგილზე რომ
გაშეშდა, ლეამ ხელი მაშინ ჩასჭიდა და თან
წაიყვანა. სიბნელეში უსინათლოსავით გა-
ჟყვა, მის ტუჩებს დანებდა და საცხე მოვა-
რეებივით ძუძუებს კერპებივით დაუჩირქა.

ორი დღით ადრე, ტყეში, ვინწრო გზას
მიუკვებოდნენ. ნინ ლეა და ესანუ შესცი-
ნოდნენ ერთმანეთს. მოშორებით მთლად
დამუჯჯებული, ჩაფიქრებული აპო მიჰყვე-
ბოდა, დროდადრო ხურჯინაკიდებული
უდაბნოსკენ იხედებოდა, ლეას და ესანუს
კიდევ უფრო რომ ჩამოსცილებოდა, ჩერ-
დებოდა და ცხენს ყავისფერ ქარიზმული ეფ-
ერებოდა. უდაბნო პატრონს თვალებში შე-
სცეროდა, ნესტორებს ბერავდა, თითქოს
ყველაფერს ხვდებოდა. ალბათ ლეა მანამ-
დე რომ ენახა, ესანუს გამყოლობაზე არას-
ოდეს დათანხმდებოდა. თვითონაც არ იც-
ოდა, ამ ქალის ასე რატომ ეშინოდა. როცა
ლეა ელაპარაკებოდა, თვალს ვერ უსწორ-
ებდა. შესვენებებისას, მდელოზე რომ გა-
წვებოდა, ოქროსფერ თმას გაიშლიდა და
ესანუს მკლავებში გაიტრუნებოდა, გულა-
ბაგუნებული წყაროსკენ ჩარბოდა და ცივ
წყალს სახეზე გამალებული ისამდა. ეს
ქალი მოსვენებას აღარც ძილში აძლევდა.
სანამ ნახავდა, მგონი მანამდეც ესიზმრე-
ბოდა: უკუნეთში მხოლოდ მას სხდავდა,
მდინარის მეორე ნაპირზე იდგა და ეძახ-
და, მაგრამ მისი ხმა აპომდე ვერ აღწევდა,
თითქოს უხმო ფილმს უყურებსო, წყლის
გუგუნს ლეას სიტყვებითან მიჰქონდა. მდ-
ინარის შეფეხი ჰაერში კალმახებივით ხტ-
ებოდა, ერთს გაიბრჭვევიალებდა და ისევ
ხევს უბრუნდებოდა. მეორე ნაპირზე გადა-
სვლა უნდოდა, მდინარე ისე მოთქრიალებ-
და, იცოდა, ვერ გადაცურავდა, მაგრამ ამ
ქალის მზიდულობას ისევე ვერ ერეოდა,
როგორც კალმახებივით ჰაერში ამომხტა-
რი წყლის შეფეხი — დედამინისას. მდი-
ნარეში შედიოდა. წყლის ნაკადი ფერდში
ეხეთქებოდა. მოცელილივით ეცემოდა მე-
რე უდაბნოს ზურგზე იყო ამხედრებული
და ტრიალ მინდორზე მაჭენებდა. უკირ-
და კი, თავისი ბებერი ცხენი ასე როგორ
მიძროდა

ଓতকি ৬লিস আৰ ইয়ম, মাৰ্মাৰ শাৰিৰীৰে
ক্ষণিকে রোম মৰুষ্যবান। এগৰোশি ৮০০
ডাক্তান্ত প্রালৈৰেডা — সাজাৰ মেশি শেফোনোডা,
সাৰ্পুদ্ধৰণীৱাদ ক্ষেপণুক্ষেপৰি ইলৈৰেডা রে দেৰো
সাস্তাৰ্ব সাতোতাৰে খোলৈৰেডোডা। দেৰোসা সাৰ্ম-
থাৰ্গুলোপ লোৱা কাৰ্যতাৰ ইজডা, ক্ষেপণুক্ষেপৰি
আৰম্ভেওডা, জ্বামোসি তৈৰিৰ শ্ৰেষ্ঠতা রে মোসি
ডাক্তান্তেৰেডোসি ফলোসি নাৰ্ম্মেৰুৰিৰেসিতেজোসি চুৰমো
গামাৰেৰেডুলো টক্ষেতজডা। রোপা মাৰ্মা এগৰোশি
ক্ষণিকে তাৰ উৰতাৰ দোণিনাবা, ক্ষেপণুক্ষেপৰি তে
লোৱি মাৰ্মাৰ্গ গাহান্তাৰ, ঝোৱি ক্ষেপাৰ নাৰ্ম্মেৰুৰা
ডু মোন্তোঁ থলাৰতাৰানি মোৱাফোনা, ক্ষেপণুক্ষেপৰি
ক্ষেলোসুগুলৈৰেডো হিএমতিৰুৰা, মাৰ্লেজে নাৰ্ম্মেৰ-
তা রে গাহান্তিৰ্ভুলুলো ক্ষেলোৰিৰ ক্ষণিকে ক্ষীৰে
রংধা শ্ৰেমোৱেৰো। অসেতো ইয়ম মোসি রে উদান্ত-
নোসি তৈৰিক্ষেপৰি শ্ৰেক্ষেৰোডা। “উদান্তেৰ শ্ৰেণীৰ
ডোৱাৰ্কেৱা, রাঙ্গান মুৰোসি হিসুগুলোৰেসাৰ ত্ৰাণি
মতলাদ উদান্তনোসভ্যেৰি উৰেডোডোডা। মাৰ
মেৰ্যাৰ তোতক্ষমোসি অপো নেলি গাৰ্জিদা, উদান্ত-
নোসভ্যেৰি উদান্তেৰ ক্ষি উজৰো শৰ্কুন্তাৰ অ-
ন্দৰ্কাৰেৰেডো কাৰ্বনি, হিন্দুলোশি শ্ৰেজাৰ্গুলুলো
অৰ্পণাৰ মেৰেৰেৰেৰি রোম ইগৱৰীৰেডোডা, দালোৰ-
সাপ উজৰো উগৱৰগীলোড লেক্ষণ্যেওডা, মৰুল-
োড বেন্দুৰাবাৰ তৃষ্ণাৰ দাবিৰেৰেডোডা তাৰগোসি
ডাক্তান্তেৰেডোলো ত্ৰাণি দাবিৰেৰেডোডা, মাৰ্গুৰাৰ গাৰ্জিৰ

ლებული მალევე შეჩერებას ცდილობდა. აბო უკვე კარგა ხანია, უდაბნოზე აღარ ჯდებოდა. ახლაც მთაში ვითომ ბარგის სატარებლად წამოიყანა, სინამდვილეში ეს-ანების მოტანილი სასმელების ბოთლები სულ თავის ზურგჩანთაში ჩაილაგა, უდაბნოს კი ერთი მსუბუქი ხურჯინი აპყიდა.

ლეა პირველად იდ დილას ნახა. გამთებ-ისას ორლობე ესანუის ჯიპმა აამტკერა და მის ჭიშკართან გაჩერდა. კარგა ხანია, ქუ-ჩაში იცდიდა. მოკაზმული უდაბნოც ქისი ღობესთან იდგა და კუდს უხალისოდ იქნე-ვდა. მანქანიდან ჯერ ესანუი გადმოვიდა და საპარგულიდან ზურგჩანთები გადმოა-თრია, მერე ლეა აეტუზა წინ და ხელი ჩამო-სართმევად გაუწოდა. მაშინვე ინანა, ესა-ნუს ორი დღის წინ მთვარის ტბაზე მეგზუ-რობაზე რომ დასთანხმდა.

სავსე მთვარე ორულივით ციმციმებად.
ბებია იმ ღამეს, აბო ტბაზე ნასასვლელ
ად რომ ემზადებოდა, თეთრად ათენებდა
საძინებელში იკეტებოდა, აღმოსავლეთი
კედელთან სანთლებს ანთებდა და ლოცუ
ლობდა. აბო ბავშვობიდან ამ საიდუმლო
ამოხსნას ცდილობდა, რომელ ღვთაება

ავედრებდა მის თავს ბებია მდუღარე ცრეო
მლებით. ხანდახან ფარლალალა კარიდა
ბებიამისის ლოცვიდან ნაწყვეტ-ნაწყვეტი
სიტყვებიც შემოესმებოდა: — მიეცი გუ
ლის სიხარული გაზაფხულს მოასწარი
სამი საათი იარეს და წყაროსთან შეისის
ენეს. თეთრად აყავებულ დიდგულებში
გზა ძლიეს გაიკვლიეს. აქოშინებულმა ლე
ამ წყაროს პირას დაიჩოქა, წყალში ჩაყრი
ლი თეთრი ყვავილები ხელისგულებით მია
სწი-მოსწია და წყაროს დაეწაფა. ფეხზ

ნესტან ეგეტაშვილი

ବାକୀରି

სიარული ფეხით გააგრძელეს. ორღობები მალე გაიარეს, ტყეში შევიდნენ და ტბის კენები მიმავალ ბილიკს დაადგნენ. მთვარის ტბა იალაღზე იყო, 12-13 საათის სავალზე. 6 საათი ტყე-ტყე უნდა ევლოთ, დანარჩენი ექვსი ჯერ მთის ფერდობზე ხეობებში გაჭრილ ვიწრო ბილიკებზე, მერე კი — იალაღებზე. გზა რთული იყო, განსკუთორებით ღრმა ხეობებში ჩაკიდულ საცალფეხო ბილიკებზე. იქ მეგზურობას სოფელში აღბათ ამიტომაც გაურბოდნენ, თუმცა იყო კიდევ ერთი რამ, რის გამოც სოფლები ტბაზე ასვლას ერიდებოდნენ. ამბობდნენ,

რომ ნამოდგა, მთელი გულისპირი დასვე
ლებული ჰქონდა, ისედაც გამჭვირვალ
მაისური ძუძუებზე მიჰკვროდა და ყველ
ნაკვთი უჩანდა. აბო ერთიანად განითლ
და, უდაბნოს ხელი აღვირში სტაცა დდ
წყლის დასალევად ხევში ჩაიყვანა. სანა
უდაბნო წყალს სვამდა, ზურგით უზარმაზზ
არ რცხილას მოეყრდნო და თვალები დახუჭ
ჭა, მაგრამ რაც არ უნდა მაგრად დაეხუჭა
მაინც ლეას ხედავდა: იცინოდა და მზია
განათებული თვალები უციმციმებდა, ლა
პარაკისას ცხვირის წვერი უმიმრავებდა
აბოს მისი ენა არ ესმოდა, მაგრამ თითქო
მელოდიას უსმენს, ისეთ აღმაფრენას გრ
ძნობდა. ამოიხრა. მიხვდა, რომ ამ ქალმ
მასში რაც იყო, ყველაფერი განდევნა. ქა
რიშხალივით შემოეჭრა და ადგილი არაფ
რისთვის აღარ დატოვა, აღარც — მარი
ამისათვის, ისიც განდევნა.

დამშვიდობებისას მარიამმა როდის და
ბრუნდებით, ჰკითხა. 2-3 დღეში, უპასუხ
ფრთხილად იყავი, ტბაში ალმა არ შეგიტყ
უოსო, გაიცინა და ლოყებზე ღრმულებ
დაემჩნა. მოვენონებით, ღამილით შეეკა
თხა. აბა, მე რატომ მომზონხარო, თვალებ
ში ეშმაკები აუთა მაშდა. რომ შემიტყუოს
რას იზამო, გამომცდელად შეხდა. ვიდარ
დებო, ჩურჩულით უპასუხა, მერე მდინარე
ის პირას დავჯდები, დაგელოდები და თა
არ მოხვალ, დარდისგან მეც ალად გადავ
იქცევიო. ახლა კი ეგონა, მარიამი დღეებ
ის კი არა, წლების წინათ ნახა. ან იქნებ დაე
სიზმრა? შებინდებულზე ვენახის ბოლოზ
მივიდა და აყვავებული კომშის ხის ქვე
დადგა. მარიამი მალევე გამორჩნდა, უკა
გასაპარსი ცხვარივით გაბურდგნილი ლო
მა მოჟყვებოდა, ნისლივით ჩამონილი
სილურჯეს თეთრი ღრუბელივით ანათებ
და. ეს ცველაფერი წამოსვლის წინ მოხდა

ახლა კი უზარმაზარ რცხილას ეყუდებოდა, ფეხით ჩიტის სთვალას თელავდა და თვალ-დახუჭული მაინც ლეას ხედავდა. არ იცოდა, რა ემართებოდა, რა სენი შეჰყორდა? ხელები უცახცახებდა, გული უფრიადლებდა, თითქოს ქარში ქანდარაზე წამოსკუპებული ჩიტი ყოფილიყო. ადრე ასეთი რამ ხომ არასდროს დამართოდა.

მარიამი მასინ შეამჩნია, როცა ბებიამ მასთან თამაში აუკრძალა. თავიდან ეგონა, ბებიამისი ამ კაფანდარა გოგოს ავადმყოფი დედის გამო უფრთხოდა. ეს აზრი მაშინ დაეხადა, როცა დედამისი პირველად ნახა. ოთახში გამოიეტილს თავი როგორ-დაც დაეხსნა და შეილის სანახავად სკოლაში მისულა. ბოტანიკის გაკვეთილი ჰქონდათ, საკლასო ოთახში თმააჩერილი, უცნაურად შეღებილი ქალი რომ შევიდა. ლამის პერანგზე გაქუცული ქურქი მოესხა, მიშველ ფეხებზე ქუსლებმოლრცილი ფეხსა-ცმელი ეცვა. უხერხულად გაილიმა, ოთახს თვალი მოავლო და პირდაპირ მარიამის კენწავიდა. მარიამმა დაინახა თუ არა დედა, მერხზე მოიბუზა და ატირდა. ქალი კი ორივე ხელით შემოეხვია და თავზე აკოცა.

— სახლში გინდა წაიყვანო შენი მარია-
მი, მააა? — მასწავლებელი, როგორც იქნა,
მოეგო გონის და დედა-შვილს მიუხსლოვდა.

პირველი პაემანი მარიამთან აღდგომა
დილით ჰქონდა. მერელა მიხვდა, რომ ეს
პაემანი იყო, თორემ მანამდე ამაზე არც
უფიქრია. ერთხელ ბებიამ უთხრა, აღდგო-
მის დილას, ძალიან ადრე, მზე ბატკანს ეთ-
ამაშება, ხან მალლა ისვრის და იჭერს, ხან-
აც კოცნის, მაგრამ ამ თამაშს მხოლოდ ის
დაინახავს, ვინც უთენია მზის ამოსვლას
დაესწრებაო. ეს საიდუმლო მარიამს გა-
უმხილა და აღდგომა დილით კომშის ხე-
სთან დაიბარა. მზე ამოსული არც იყო, მა-
რიამი რომ მივიდა. მაშინ პირველად შეამ-
ჩნია, რომ პრიალა თმა ჰქონდა.

დღიდანს ისხდნენ კომშის ძირას, ცაში იყურებოდნენ და მზისა და ბატკნის თამაშს ელოდებოდნენ. რამე დაინახეო, ეკითხებოდა აპო მარიამს. მარიამიც, როგორ არაო, პასუხობდა და მზისგან ანითლებულ თვალებს ისრესადა. აპა, სად, მეც დამანახეო, კისერს იგრძელებდა აპო და თვალებს ხელებით იჩრდილავდა. ნახე, როგორ წითლდება და თეთრდება, ხანაც გვერდზე გადაგორდება, იცინოდა მარიამი და ლოყებზე ღრმულები უჩნდებოდა. როცა აპო მინვდა, ვერც შარიამი ხედავდა მზისა და ბატკნის თამაშს, მისკენ გადაიხარა და ლოყაზე აკოცა. ამ დილის მერე სახლიდან ხან შებინდებულზე, ხანაც მზის გულზე იპარებოდნენ და ერთმანეთს კომშის ხეს-თან ხვდებოდნენ. ისედაც მთელი დღე ერთმანეთის თვალთვალში ატარებდნენ. ბებიას რაც არ უნდა ეცადა, მარიამი მაინც სულ მათ თვალინი ტრიალებდა. საღამონ-ბით ორლობებში გამოშლილ ბაგვებთან ერთად დარბოდა, გაკვეთილებზე სულ აბოს წინ ჯდებოდა და პრიალ ნაწნავს ცხვირწინ უქანავებდა. კვირაობით, როცა ბებიას დედამისის საფლავზე მიჰყვებოდა, გამუდმებით მამის საფლავზე ჩამუხლულ მარიამს ხედავდა, სანამ ბებიამ რძლის საფლავს ერთი მხრიდან დაფნა არ დაურგო და მარალი, გაუვალი ლობი არ გააშენა.

ଭେବ୍ କୁଳାଶିଳୀ ପ୍ରକାଶନ୍, ମାରୀଓମିଳିର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଏହାଙ୍କ ପରିଚୟ ପାଇଲା ।

ଭେବ୍-୬ କୁଳାଶିଳୀ ପ୍ରକାଶନ୍, ମାରୀଓମିଳିର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଏହାଙ୍କ ପରିଚୟ ପାଇଲା ।

ლიტერატურული გაწეთი

აბის, მაგრამ ბუერის პირას ჩამომჯდარ
მამას ვერაფერს ეკითხებოდა.

შებინდებამდე ტყეს გასცდნება და თავი
იორდასალამებით მოფენილ ფერდობზე
ამოყვეს. ხის კენწერობს იქით, ხეობაში,
სოფელი ჩიტის ბუდესავით მოჩანდა. მზე
უკვე ჩასასვლელად ემზადებოდა, ცა პირ-
ისფერი ღრუბლებით იფარებოდა. ლუამ
დაინახა თუ არა იორდასალამებით გავარ-
დისფრებული მდელო, ჩამიუხლა და ყვავ-
ილების კრეფა დაიწყო. აბომ უდაბნოს ხუ-
რჯინი ჩამოხსნა და საბალახოდ გაუშვა.
ჩაფიქრებული არყის ხესთან ჩამოჯდა. მე-
რე თვითონაც არ იცის, რა დაემართა, ნამ-
ოხტა, ჯიბიდან დანა ამოიღო, არყის ხეს
ნორჩი ტოტები დააჭრა და გვირგვინი შე-
კრა. ალაგ-ალაგ იორდასალამები ჩაანანა.
თავისი ნახელავი მოეწონა და კმაყოფილ-
მა ჩაიღიმა, მაგრამ გუნება მაღლევე გაუფუ-
ჭდა და გვირგვინი ბალახზე მოისროლა.
გულადმა დაწვა და სწრაფად მოძრავ ფო-
ლადისფერ ღრუბლებს დააკვირდა. სანამ მ-
ნამოიზრდებოდა, საახალწლო გვირგვინს
ლერნისგან ყოველთვის მამა წნავდა, ის კი
იჯდა და უყურებდა. ერთ დღესაც ადგა და
გვირგვინი მარტიმ დანანა. მასე ისე გან-
აფა, მამაზე უკეთესი გვირგვინები გამოს-
ტოდა და მას მარტიმ დანანა მოისახე-
ოდა.

ინის ბრუნვა მხოლოდ ახლაღა იგრძნოს
თავპრეზ დაეხვა.

ერთხელ, დიდი ნინის ნინათ, ბებიამ სოფულის დღეობაზე წაიყვანა. ქალებმა სათოთა თაოდ გამოიტანეს ფეხილი და ყველი სახლიდან. მერე ერთ დიდ ჯამში ცომი მოზიდეს და ყველიანი კვერები გამოაცხვეს სალოცავის ეზოში დიდი კოცონი დაანთრეს, კვერები და არაყი მრგვალ სუფრაზე გაშალეს და გარს შემოუსხდნენ. მაგიდი იდან სოფლის უხუცესი მამაკაცი მალევე წამოდგა და უხუცესი ქალი გამოიცევა დანარჩენებმა სიმღერა დააწყეს. ქალი და კაცი ცეკვას რომ მორჩნენ, სუფრიდან ახლა დანარჩენი მამაკაცები წამოიშალნენ და ქალები საცეკვაოდ გამოიწყიეს. აბომ როგორც იქნა, გაძედა და მარიამ გამოიცეკვა. სახლში რომ დაბრუნდნენ, ბებიამ ღობის ძირას ამოსული ჭინჭრები დაგლივა და სულ იმით აუჭრელა გვერდები. მამ მამანებულ დედას შვილი ხელიდან ძლიერს გააგდებინა. მას შემდეგ დღეობაზე აღარც მარიამთან და აღარც სხვასთან არ უცეკვია. ახლა კი ვარსკვლავებით მოჭედილი ცის ქვეშ ამქვეყნად ყველაზე ლამაზ ქალთან ცეკვავდა. ერთად აღებულ ათასას ცეკვას ეს ერთი ერჩია.

ესანუმა დაკვრა რომ დასასრულა, კიდევ
ერთი ჭიქა ღვინო დალია, ყურძნის მტება
ვანი აიღო, უდაბნო მომიზება და მისკენ
წავიდა. ერთი სული ჰქონდა, ამ ქალს რომ
გორმე გასცლოდა, მისი სილამაზე ზაფხულის
მზე ესავით წვავდა. მათ შორისახლო
მდელოზე წამოწვა და გულიც საგულეში
ჩაუდგა.

როცა ლეა და ესახუი კარავძი ძევიდნენ, ისევ აღელდა, ეჭვიანობისგან გაცოვება პული მოილა თამა უთაბნოს, არა უტრია.

ଓঞ্জি সত্ত্বে প্রাণী এবং পুরুষ উভয় ক্ষেত্রে অসমীয়া ভাষায় প্রকাশ পেয়েছে। এই প্রকাশিত গ্রন্থগুলি মুক্তি পাওয়া আলোচনা করে আসছে।

իլոցածը, գառզոյվրձա. Կարզութան լլեաս գամոհ
հինաս իսյ ևլոճդա, րոշորչ դամթիրալու
օորդասալամբօն — մթօն ամուսվլաս. ցոնց
ծափո իսյց ծազշոքնուսժրոն նուց լու ամէտազ
ամութուցտուցդա. Երտեղ լամբ նախերագ
դանցրուլ սալուցազմու ցատուա. ոյ մաման
ցազպա. ցաթագեսլու ոյո. տետրպազուլուց
ծո շաբա ցառդա. սալուցազու մտուս մնցերու
ցալթու ուցդա. ցոնրու ծուուցու նուց եցուսկուր
ուցդա նոնցեծուա. մաման ցազան ոցրմնո, ելլ
ելլա տալուսինն րոմ կարշազդա. ցյումմ
այսենա, րոմ սենո, րոմելուց շեպչորուց
յշուրուցուու ոյո, մեցցելոնքն իշմ-իշման
քուրացդա. ծեծուամ ցը րոմ ցազցո, սանտուուս
ցան „տալուս կազլեծու“ ցամուցրնա և մամին
և ածու սալուցազմու ցազթացնա. նին ածու մուն
դուուդա. մամա եցլինաֆուցեցնուլու մուշպազդա
ոյցեմնիշելու մամամուսն նանցումնա մունաս նածու
չցեծ ուրտեխուա ացցամին. ցյաց լամդաց
ծուա մտուս նցըրթյ րոմ ազունցն. սալու
ցազու տետրպազուլուց մուցունուլու մուց
լուս շեպչուլու ուցդա. մամա մունուն նցըրու
դա. „սանտուս կազլեծու“ ալմուսազլետու
կազլելթյ հիմուուա, մշելլեցթյ դայցա և
մտելու լամբ լազտացեաս մուկարուլու մթյուրու
դաձրունցեաս ցյացրուրուա. ածու շեսասազլե
լուն ոյցա, մուլ-նշուրանմու ցանցուլու մշել
լումուրուլու մամուն նշուրց սանտարուցու եց
դացդա. ցյաց տենցեծուա, մամա սալուցազ
ուցդա րոմ ցամուուա. ածու ցյան ցազպա
որուցբ մուցունթյ դահույժա և մթօն ամուս
ցլաս ասյ ցլուուա. ոյ դուուս մթյուն նշուն
դայցելունցեանա մամամուսուտցուս մթյուրա, տա
ցուսն նատուուս մցուրեցու նշուն եցունացցեցն
նա, ածու մամոն ամուս մտելու ցլուուտ սչյուրու
դա. կարշուան լլեաս ցամուինս ակելաց մթօն
ամուսվլասացուտ սյունույցամեյրուլու լլուց
ծուա.

ლუამ ლურჯ ბალახზე დატოვებულ
იორდასალამების გვირგვინი იმ დილასაც
იპოვა. თავზე დაიდგა და აბის უსიტყვოდ
შესცინა. სიხარულისგან თითქოს ფრთებდ
შეესხა, მთელი ღამის უძილოს დაქანცულ
ობამ მაშინვე გადაუარა. ადრიანად გაუდ
გნენ გზას, ნინ ისევ ლეა და ესანუ მიღიო
დნენ, უკან აბი და უდაბნო მიჰყვებოდნენ
გაშლილ მდელოზე მიმავალი ბილიკი ისევ
ტყეში შევიდა. ცოტა ხანში ლრმა ხეობაც

გამოჩნდა და ბილიკი ხასით დაფარულ
ციცაბო კლდეს ზიგზაგებად გაუყვა. ახლ
უკვე აპო დაწინაურდა, დროდადრო ჩერ-
დებოდა, იორდასალამების გვირგვინის
თავდამშვენებულ ლეას ხელს ჰყიდებდა და
კლდეზე დაფერდებული ბილიკის გავლა
ში ეხმარებოდა. გარშემო ვერაფერს ხედა-
ვდა, ეს ქალი მზესავით აძრმავებდა.

დედა არ ახსოვდა აბოს. მაგა არც შარი
ამს ახსოვდა. ერთ წელინადს წასულიყვნენ
ორივენი. აბომ არ იცოდა, დედამისს რ
დაემართა. არც მამა და არც ბებია ამაზე
არ ლაპარაკობდნენ. მარტო ამას უმეორე
ბდა მამა მთელი ბავშვობა, დედაშენისნაც
რი თვალები გაქვსო და მერე ჩაძინებულ
ამ თვალებზე კოცნიდა. ერთხელ მარიამმ
მკითხავთან წაიყვანა. თავიდინან არც იცო
და, სად მიდიოდა. რომ მიხვდა, შერცხვე
თორებ ჩანარებული ოთახიდან გაქცევე
უნდოდა. მკითხავი მოხუცი იყო, ცხვირი
წვერი უცნაურად უპრიალებდა. გალეულ
ტანი ჭრელაჭრულა ნაჭრებში გაეხვი
დიდ თავზე თავშალი რამდენიმენყება
შემოხევია. ლიპრაგადაკრულ თვალებ
არც ახამხამებდა, თითქოს ლა თვალების
ჩაძინებოდა. ოთახში ბალახების სუნ
ტრიალებდა. ფანჯრები არ ჰქონდა, ერთა

დერთ კარზე კი ჩიტებამოქარგული ფარდა ეკიდა. მოხუცი ბალიშებზე ფეხმორით ხმით იჯდა და ტანს წინ და უკან აქანავებდა. ცარიელ ოთახს მთლიანად ავსებდნ მის წინ ბალიშებზე ჯერ მარიამი ჩამოჯდა, აბო მხრებანურული იდგა, სანამ მარიამა სახელოზე არ მოქაჩა და დაჯერებით თვალით არ ანიმნა. მოხუცმა თავი ასწინ და ახალმოსულებს შეხედა, თუმცა მარიამი მიღმა, სივრცეში იყურებოდა. წამით ისე წინ და უკან გაქანვდა, მერე კი გეგონებში ჭაობი აბუყბუყდათ, ისე ალაპარაკდა:

— მარიამის დედა, საწყალი მაია, უბრძალებული გარსკვლავზე დაიბადა. ბედმა ქმრადა მოჯადოებული კაცი შეაცვედრა. ეს კაცი დღისით ჩვეულებრივი იყო, სხვებისაგან ვერავინ გაარჩევდა, ლამით კი ჩილიქები და რქები ეზრდებოდა, მაიას გვერდით ვერ ჩერდებოდა, სულ გარე-გარე დანანალებდა. ერთხელ სახადიროდ რომ იყო, ალე გადაეყრა. ქალი ირემზე იჯდა და ვერტებდა აქეთ-იქით დათარეშობდა. ბედისაგან და ბრმავებულმა ალი ვერ შეამჩნია, თოფუ ჩამოილო და ირემს ესროლა. მოკლა. გაატყავა. ხორცი ხურჯინში ჩაილაგა და სხვ ფლისკენ გამოიშურა. ალიც თან გამოიჭრა. სახლში მივიდა თუ არა, მაიას სუფრა გააშლევინა. მეზობლები დაპატიჟა. იქნის მარიამის დედა, რომელიც და მარიამის დედა, რომელიც და

ხა ალმა პირველად მამაშენი, — დედაბურმა მძიმე თავი აბოსკენ მიატრიალა, — ნახა და შეიყვარა. მას მერე მამაშენი, სახ დაც წავიდოდა, ალი კველგან თან დაპყვეტოდა. ერთხელ, როცა ნადირობისას ტყუში შემოაღამდა, თავის გამოქვაბულში შეიტყუშა, თმა გაიშალა და მძინარეს გვერდი ით მიუწვდო. იმ ღამის სახსოვრად თეთრობის გამოატანა. ისე ბრჭყვილებდა, ღარის ღამობით გზას მოვარესავით უნათებდა მძივს თან ნადირობის ყისმათიც გააყოლეს სახლში ხელუარიელი არასოდეს დაბრუნებული დებოდა. მაგრამ მამაშენმა მძივი თავის მზუნახავ ცოლს აჩუქა. ნანამ თეთრი მძივი მაშინვე ყელზე ჩამოკიდა. განრისსხებული თურმე ალი. ეჭვიანობით გადარეული სუყველას დალუპვა გადაუწყვეტია. ერთ დღესაც ნანას სახე მიუღია და მაისა ქმარის სჩვენებია. შეკყვარებია მაისა ქმარს ნანა ერთ ღამესაც, როცა ისევ ჩილექები გამოზრდია, თავზე კი რქები ამოსვლია, ნანა სახლში მისულა, იცოდა მამაშენი სანადო როდ რომ იყო წასული, ძალისთვის მოწნა მღლული ხორცი მიუგდია და ოთახში გადარულა. უკივლია ნანას, მაგრამ მისი ძველი ვერავის მოუსწრია. მაისა ქმარს ჯერ მისთვის გამოუჭრია ყელი, მერე კი დანა გულში ჩაურტყია. როცა ოთახში ბებიაშენი შესულა, ერთმანეთზე გადამხობილობი მკვდარი სისხლის ტბაში უნახია, — დედაბერი უსხივო თვალებით ისევ აბო მისჩერებოდა, — მას მერეა, რომ მამაშენი მზერა ეკლება, სანქალი მაია კი ჭკუთდა.

სულშეხუთული აბი ოთახიდან გავარდა, მარიამს არც დაელოდა, თავქვეუდმო გლეჯილი დაღმართზე დაეშვა. სასაფლა იმდე ირჩინა. დედამისისა საფლავზე დაწვე მინას ჩაეხუტა და ატირდა.

ტბას რომ მიადგნენ, შუადლე გადადიოდა. ცა მოწმენდილი იყო და წყალი ცისფრად ლივლივებდა. ტბის შუაგულში ისეთ ვარდისფერი იორდასალამები კყაოდა როგორც ცაა ხოლმე მზის ჩასვლისას. ტბი

დალამებამდე აპომ შექის მოტანა გადა-
წყვიტა. ტბას კარგა მანძილით დასცილ-
და, გზას ჩრდილოეთით აუყვა და ღრმა
ხევს მიუახლოვდა. მდინარის იქთ ისევ
ტყე ინყვებოდა. ხევზე ხიდივით გადებული
ნაქცეული წიფელი გადაიარა და ტყეში
შევიდა. ქამრიდან ხაჯვალივით დანა ამ-
ოილო და ხევბს ჩამოტეხილი, გამხმარი
ტოტები დააკაფა. შეშა იღლაში ამოიჩარა
და ისევ ტბასთან დაბრუნდა. ამასობაში
მზე მოებს მიეფარა და შებინდდა. ცა და
ტბა ერთი ფერისა გახდა, იორდასალამდოვ-
ით გაფარდისფრდა. ესანუ კარგს ანყობ-
და. ტბის პირას დაჩრიქილი ლეა ვაშლებს
რეცხავდა. შეშა იქვე დაყარა და ცეცხლის
ანთებას შეუდგა.

მარიამს რომ შეურიგდა, მაშინაც ცე-
ცხლს ანთებდა. ზამთარი იყო. დილიდაზე
მამასთან ერთად ვაზის კვლებში ტრიალე-
ბდა. მამას რაც თვალის ჩინი დააკლდა,
სანადიროდ აღარ დადიოდა, ზამთარ-ზა-
ფხულ ვენახს თავს ევლებოდა. უნინდელ-
ივით ვერც ვაზის რქებს ხედავდა, მაგრამ
თითქოს პირს იპანის (როგორც პირს იპან-
და), ვენახს თვალდახუჭულიც კი გასხლავ-
და. აბო ვაზის ლერწებს აგროვებდა და კო-
ნებად კრავდა. რომ შესცივდა, ერთ კონას
ხმელი ტოტები დააყარა და ცეცხლი წაუ-
კიდა. ის იყო გაღვივედა, რომ ვენახის ბოლ-
ოზე თვალი მარიამს მოჰკვრა, ხელში ბატ-
კანი ეჭირა და სახლისკენ ტირილით მირ-
ბოდა. მეტოხავის სახლდან რაც გამოიქ-
ცა, მარიამს სულ გაურბოდა, ემალებოდა.
ზამთრის არდადეგები იყო, სკოლაშიც არ
დადიოდა. იმ დღის მერე საერთოდაც შეი-
ცვალა, გულწათხრობილი გახდა, სულ სა-
ხლში იყო, ან მამას და ბებიას ეხმარებოდა
ანდაც ეზოში ჩამოჯდებოდა და ხის ნაფო-
ტებისგან ბუების გამოთლას ცდილობდა.
ახლა კი ატირებული მარიამი რომ დაიხ-
ახა, გულმა ველარ მიუთმინა, მისევენ გა-
ვარდა. ბატკანს ჩილიქში ლურსმანი შერქ-
მოდა, სისხლი თქრიალით ჩამოსდიოდა.
მარიამი აღარ ტიროდა, აბოს შემერთალი
მისჩერებოდა. აბომ ბატკანი ხელიდან გა-
მოართვა და საშველად მამას მიურბენინა.
მარიამიც უკან გაეკიდა.

ტბის თავზე სავსე მთვარე რომ გამოჩნდა და და თავის ორეულში აირეკლა, უკვე კოცონთან ისხდნენ. აბო ცეცხლს ტოტებს ხშირ-ხშირად უკეთებდა. ლეა იცინოდა, ღვინოს სვამდა, ესანჯს კოცნიდა. აბო ბრაზს ძლივს იყავებდა, ახლა ეს კაცი ყველაზე მეტად ეზიზღებოდა. ლეას სიცხისაგან ლოყები ასწილებოდა. ვარსკვლავები ხელისგანვდენაზე კაშაშებდა. აბომ ისევ უღრან ტყეში წასვლა გადაწყვიტა, შეშა გვითავდებაო, მოიმიზეზა და სიბეჭები სწრაფი წაბიჯით გაუჩინარდა. უდაბნომ ისევ დაიჭიდვინა და გაჩქმდა. ხევს რომ მიუახლოვდა, ნაპირთან ჩავიდა, ჩაიმუხლა და პირზე წყალი შეისხა. უკვე წამოღვმას აპირებდა, ზურგზე შეხება რომ იგრძნო, გველნა გბენივით წამოხტა. მის უკან ლეა იდგა. სიბეჭები თვალები ვარსკვლავებივით უბრჭვყიალებდა. გული აუზა-გუნდა და მის წინ განწირული მსხვერპლივით ხელებჩამოყრილი გაშემდა. ქალმა მკლავები კისერზე მოხვია, თვალებში ჩახედა და აკოცა. მერე ადგილს მოსწყდა და გაიქცა. აბო წაპირზე იდგა. მთვარის შუქზე მხოლოდ ლეას ლანდს ექცებდა. ხევში წყალი მოთქრიალებდა. წყლის შეცეცი ჰაერში კალმახებივით ხეტებოდა, ვარსკვლავების შუქზე გაბრჭვყიალებდა, დედამინის მიზიდულობას ვერაფერს უხერხებდა და მოწყვეტით ისევ მდინარეს უბრუნდებოდა. ლეა წყალზე გადებულ ხეზე აღქავივით მიაბიჯებდა. დროდადრო ჩერდებოდა, აბოსკენ იხედებოდა, ახალშეფოთლილ ტოტებს ეჭიდებოდა, მოღეღილი პერანგიდან მკერდი სავსე მთვარეებივით უჩანდა, რაღაცას იძახდა, მაგრამ ხმა აბომდე ვერ აღწევდა, თითქოს უხმო ფილმს უყურებდა, წყლის გუგუნს ლეას სიტყვები ჰქონდა.

ნინო დარბაისელი სტრონი

ამ მილიარდი პასუხიდან რომელიღაცას
გამოცდილი კუტიურეს
შეკერილი პიჯაკივით რომ მოერგება;
კითხვა,
რომელიც თითქოს ხელის განვდენაზეა,
კითხვა, რომელიც ჩვენ გვჭირდება
და რომლისთვისაც
თითოეული ვიბადებით ამქვეყანაზე.

გასვენებისას ისეთი დასცხო,
ჩვენ, მეგობრები, სასაფლაოზე
ავტობუსიდან ვერც კი ჩავედით!

სადუმი
ბიბლიური ამშებიდან. აბიგაილი — დავით მეფის ერთ-
ერთი, ჭკვიანობით განთქმული ცოლი

სამეფოდ მზრდიდნენ, დედოფალო,
ჩემს ქვეყანაში,
როცა შემიპყრეს თხუთმეტი წლისა,
როცა აქეთ წამომიყვანეს,
მეფემ ხმი მაცრად გააფრთხილა
ასისთავები,
ამას ხელი არავინ ახლოს,
დედოფლისათვის ძლვნად მჭირდებაო,
ვინ დამინდობდა,
ასოსთავებიც და ქალნატრული მეომრებიც
სულ ჯგუფ-ჯგუფად მეუფლებოდნენ.
ბოლოს დამაგდეს მომაკვდავი,
სულ ბოლოს,
როცა გავსისხლმდინარდი,
ისევ ქალებმა მომიარეს,
გადამარჩინეს,
ხმა ამომელო?
ვინმეს რამეს გავაგონებდი?

ხელქვეითების წესი არის შურისძიება.
მეფეს — მეფობას ვერასოდეს აპატიებენ.
თვით მესასმესე,
ხომ მეფის პირის მეღვინეა
და ჩემი თავალით შეესწრებივარ, ყმაწვილობისას,
მოფარებულში ხელმწიფის ჯამში რომ იფურთხება
და მესანოლეც —
იჭინთება და მონდომებით
მეფის მოსვლამდე საბრძანისში ჰაერს აფუჭებს.

საპარამხანოდ,
ძლვნად მეფე როცა მამზადებდა,
თვემდე დასქირდა.
რომ წამიყვანეს უთვენია,
შანთივით რაღაც იარაღით
სათქვენოდ დამასაჭურისეს,

ნინაც დამცვითეს,
გამდნარ ფიჭაში არეული მალამოებით მიმომლესეს,
ოცდაერთი დღე დასაბანად ვერ შემიყვანეს.
მერე აბანო გაახურეს,
კარგად დამზილეს,
ხელსაცხებელიც არ დაუკლიათ,
შემროსეს ფერად-ფერადებით,
სირმა-ფორჩიბით,
თქვენთვის მოსართმევ ძლვენს
რარიგადაც ეკადრებოდა,
უხვია მეფე!

მომღერალი ვარ,
პოეტი ვარ,
ერთი მათგანი,
ვინც ულამაზეს ქალთა კრებულში
ტრიალებს მუდამ,
ვინც ზოგისათვის ერთადერთია,
მოკაზმულობას
ან სილამაზეს ვინც მოუწონება,
მაგრამ ვერცერთი ქალი მისი ვერ შეიქნება.
რა შემიძლია?!

რაც და სადამდეც შემიძლია,
უკან არასდროს დამიხევია,

განა ხადუმად ამისთვის არ გადამაქციეს?

ათი წელია,
მზის სხივს სარკმელთან ვეგებები,
ათი წელია,
ლინღლი — წვერადაც აქ გადამექცა,
აქ დამიმსხვილდა ეს მსარ-ბეჭიც,
ათი წელია,
მე ნამდვილი,
ვარსკვლავიანი ზეცა აღარც კი დამინახავს.

აქ, ამ დარბაზში შემოვდივარ,
დროს რომ ვიპოვი და ამ ლურჯ გუმბათს
ვარსკვლავებით მიმოხატულს,
ამ კენტ ლრუბელს,
ამ ოქროს მთვარეს ასე ავცექრი,
ზემაცქერალი თითქოს ნამდვილს ვესაუბრები.

ადამიანი თავდახრილთა მოდგმისა არის,
მინას ხნავს, დაბლა იყურება,
კითხულობს?! — დაბლა იყურება,

არყოფნეთული

მე რომ ფრინველი ვყოფილიყავი,
მე ვიქენებოდი შენი მტრედი,
ვიგურგურებდი შენს სიახლოეს და
ვინმესთვის რომ ხმის მიწვდენა დაგჭირდებოდა,
შემომაბამდი მარჯნის ფეხზე პატარა ბარათს,
ავტონდებოდი და ისევ შენთან,
პასუხიანად დავბრუნდებოდი.

მე რომ მწერი ვყოფილიყავი,
მე ვიქენებოდი მუქშავი ტკიპა.
კანი მწარედ ჩაგიჯდებოდი,
სისხლს ამოგწოვდი და
ვერაფრით მომიშორებდი.

მე რომ საქმელი ვყოფილიყავი,
მე ვიქენებოდი შენი პური გაუმტკიცავი,
გამომცეცარი უსაფუაროდ,
სანდო და ხმელი,
მანიერი და შეუხედავი.

მე რომ სასმელი ვყოფილიყავი,
მე ვიქენებოდი შენი წყალი,
ციდან მიწამდე თითქოს ყველგან
მოდებული,
თავის — უფორმო,
თითქოს გემოს და ფერის არმქონე,
წყურვილის დროს კი შეუცვლელი.

და ასე შემდეგ და ასე შემდეგ
ამ საერთომდე:

— მე რომ შენს ქვეყნად ვყოფილიყავი,
მე ვიქენებოდი შენი
და არ დამჭირდებოდა ეს ლექსი,
თითქოს მორტივი და თანაც რთული
— არყოფნეთული!

ჩვეთაგანი

ხორციც არ უჭამიაო მთელი წელინადიონ და
ფრთადიადი ალბატროსი სულ ჩანჩალით დადიოდა.

არც რა ჰქონდა,
ჯიბის ფული,
ბინა,
კედლის
რადიო და,
სად ეძინა, ვინ იცოდა,
დღისით — ჩვენში დადიოდა.

არც სოფელში არა ჰქონდა,
ოდა ანდა
წალდიო და
ვიდრე იყო,
ჩვენთან იყო,
დადიოდა, დადიოდა.

არ ინდობდა არცა აწმუო,
არცა მოწევნადიო და
არ და აღარ დაელია ამა სოფლის დარდიო და
ცალ თქვა, უნდა წავიყვანო ჩემი
დააბადიო და
წაიყვანა
სული მისი ცაში კვამლად ადიოდა!

ასე იტყოდა ევგრიონი დადის ნიაღაი ბადრი გუგუშვილის ხსოვნას

იქნებ არცა ღირს მომწიფება და დაბადება?!
წვალებ-წვალებით
ვიბადებით და
პირდაპირ პასუხებში გამოგვახვევენ,
პასუხთა ძუძუს გვაროვებენ,
„ჩურ“, ამბობენ,
ვითომ ჩვენი სიწყნარე უნდათ,
სინამდვილეში
სულ პასუხების ხმაურია
და ყველას თითქოს გაჩუმებისა ეშინა,
და არც არავის,
არასოდეს არავის უნდა,
ცოტა გვაცადოს,
მიმოგვახედოს,
არავის უნდა,
რომ ვიპოვოთ ის — რაღაც კითხვა,
ამ მილიონი,

მიდის? — ჯობია, დაბლა იყუროს,
წინ იყუროს
და არა სადღაც, უკან-უკან!
წერს?! — ძირს დასცექრის,
კისერი უნდა მოიდრიკოს ყველა მწერალმა!
ერთადერთია მამაცი — ოში —
მტრისკენ როცა გაიხედავს,
თვალს გაუსწორებს!

და ავიწყდება ადამიანს,
საით უნდა იხედებოდეს.
სმა თავდახრილმაც რომ დაინყოს,
თასის ბოლოში როცა ჩავა,
ბოლოს კისერი უნდა გამართოს,
უნდა თუ არა, ცას ახედოს!
ადამიანი
ნამდვილ ზეცას
უნდა უცექროდეს თვალმოდარაჯედ.
ყველა ნათქები — ტყუილია,
ყველა ნამლერი — ტყუილია,
ყველა ნასიზმრი — ტყუილია,
ზეცა თუ არ გამოუვლია!

ჩემი მზე შენ ხარ, დედოფალო,
წლები გავიდა და ხელმწიფეს არც ახსენდები,
თავისი მინის დამტოვებელი,
ვირზე შემჯდარი,
ბრძენი ქვრივი აბიგალი.
წლები ნასადებს არსად ტოვებენ,
აბიგალი!
უწყლოდ დამჭკნარიც ლამაზია ვარდი —
ხაგერდი,
ოღონდ შორიდან, თორემ თითებში შემოგეფშვნება,
მარტო ვმდერივარ და ვარსკვლავებით მოჭედილი
შორი გუმბათი ექოდ მიბრუნებს:
ჩემი დედა ხარ,
დაც და შვილიც,
მიყვარხარ, ჩემო დედოფალო,
მიყვარხარ, ჩემო დედოფალო,
როგორ დავფარო,
არ დაადუმო, შენი ხადუმი!

საკანონი

ღამის უნაპირო ცა
შუშხუნებით ელაეს...
რა თქმა უნდა, გილოცავთ,
რა თქმა უნდა, ყველას!
აქ — დაცლაზე სასმისი,
დაზნექილა სუფრა...
იქ — არ ესმის ცას მისი,
ვინც მარტოა, უბრად.
აღარც ტკბილი დაქალი,
აღარც გულით ქება —
— ასე — წელი ახალი
უახალნლოდ დგება.
დარდით განახელები
ვიღას ექეიფოს!
იქნებ ცივი ხელები
გულზე დაიკრიფოს...
მარტო გამოკეტილი
ვინც არავის ელის,
მისთვის იყოს კეთილი
ეს ახალი წელი!

საშოარო — აბა, რაო!

— ქარი ქროდა, ციოდაო, ყინავდაო,
თოვლმა მინა თეთრად მოამთაბარაო,
ლელავდაო, თურმე, ყველა სულდგმულიო...
— სასწაულის მოლოდინში, აბა, რაო!
— გარეთ ძაღლიც კი არ გაიგდებოდაო,
ცეცხლთან იჯდა, ვინაც ხნა და დაბარაო.
კეთილ პატრონს მიელტვოდა ყოველიო.
— შეყუულან ჭერქვეშ ერთად, აბა, რაო!
— ბეთლემის, თურმე, ქალმა მოილოგინაო,
მამა ღმერთმა შვილი მას მიაბარაო,
დისა მჯობი და იყავი და დედაო.
— და ბაგაში ღმერთი იშვა, აბა, რაო!
— აურაცხელ წყალობაზე წყალობა
ზეციერმა ჩვენთვის გადააბა, რაო,
ცაზე გაჩინდა უცნაური ვარსკვლავიო.
— ბეთლემისკენ გზას დაადგა, აბა, რაო!
— სამი მოგვი თან გამოჰყვა სათაყვანოდ
და ჰერიდემ, იცი, რა დააბარაო?
აქ დაბრუნდით, მეფის აბბავს მოველიო.
— ცუდს ლამობდა, მიხვდებოდნენ, აბა, რაო!
— არა ამცნეს, ყრმა გადარჩა, უცოდველმა
ღმერთთან ჩვენი ცოდვის ვალი გაბარაო,
იმ წამებით ზეცად ამაღლებულაო.
— სასუფევლის გზა გაგვისხნა, აბა, რაო!
— დე, მარადის შობის მადლი გვფარავდეს!
თუ დავრჩებით როსმე ღვთის ანაბარაო,
ეს ვეფენად ყველა ანაბარა!
— გადავრჩებით, გადავრჩებით, აბა, რაო!

ნათია კაპანაძე

და გაატანე
ყოველ
რიჟრაჟს
შენი ცხოვრება,
ყოველთვის,
როცა —
დაღლილი
და
მარტო იქნები,
ყოველთვის,
როცა —
არაფერი
არ გენდომება...

როგორლაც უნდა ეს ცხოვრება ჩემად ჩავთვალი
და ავიტანო ყველაფერი მეც სხვების მსგავსად,
უბრალოდ, მინდა,
ჩემს დაბინდულ ფიქრში ჩამთვლიმოს —
არ ვიყო არსად!

ნეტავ ყველაფერს ვივინყებდე სამარადისოდ,
ყველა ტკივილის განცდისა და შეგრძნების ფასად,
ყველამ უკლებლივ,
ვინც მიხსენებს, გადამივიწყოს —
არ ვიყო არსად!

ოდესმე ტირილამდე გიცინია?
ქარში სიარული მაშინებს.
შენი მზერა თითებივით ცივია
და მარიდებ მაშინვე...

აუხსნელი მარტოობა თუ გიგრძნია?
გულისცემას ვერაფრით რომ იოკებ.
მარტოობა შეუცნობი სიბრძნეა,
თან იბრძვი და თან არაფერს იტოვებ...

გაქცევაზე არასოდეს გიფიქრია?
და მერე რა, თუ არავის ახსოებარ.
ეს ცხოვრება მეტოვის ღიმილია,
სისხამ დილით ასე რომ ჰგავს მაცხოვარს...

ეს გზა ბნელია,
ვერ მიაღწევ ამ გზის კიდემდე.
ვერ გადალახავ ადიდებულ
მღვრიე მდინარეს.
სანამ შანსი გაქვს —
ირმუნე და შენს თავს მიენდე,
სანამ ყველაფერს დაკარგავ და
დიდხანს ინანებ...

რა გაგარინია
(საკითხავი ახლა ესაა),
რას გაურბიხარ,
მიისწრაფე საით ან კიდე
თუ იცი, რომ ის, რაც გჭირდება,
სხვა მხარესაა,
შენ კი სიცოცხლე მოგისაჯეს,
მხრებზე აგკიდეს.

ისე ნუ იზამ, ამოვილო გულისნადები,
ცხვირნინ დაგილო ყველაფერი, გავაზზეურო,
როგორ დამდევენ გამუდმებით უკან ლანდები
და რომ ვერაფრით მოგმორე, საუბედუროდ...
რომ ამ ათობით სურვილიდან ვერ ახდა ერთიც,
მოგიყვე, როგორ დაკრი მარტო.
ვიბრძვი და ვობლობ.
რომ ერთიანად მოკვდა ჩემში რწმენა და ღმერთი
და უკან მიჰყვა დანერვლილი ჩემი სამშობლო.
რას წილხვედრი, თუ რამის გწამს, თავის იწამე,
გაეშვი ყველას და ყველაფერს, ეგეც ვალი,
და გახსენა, ყველაფერისთვის როგორ ენამე
მარტო დარჩი და სიჩუმეში სული დალიე...

აღარ მთელდება, ჩამომენგრა სულის ღიმი
და ველოდები ამ ცხოვრების ბოლო ქარისხალს,
მაშინ, როდესაც ნათლად ვგრძნობდი,
როგორ მტკიოდი,
როცა არც მე და არც სხვა ვინმე ჰგავდა თავის თავს.
ველარ შევძელი, გავქცეული და თავი ისე
მეჩვენებინა, თითქოს დარდი დავტიე ჩემში,
არ გამოვიდა, ვერაფერი ვერ დავივიწყე
და რასაც ვმალავ — ვმალავ, სანამ ბოლომდე შემშლის.
სანამ გავხდები საბოლოოდ ტკივილის ხნული
და ტკივილი სანამ თავად ჩამარხავს სადმე,
სანამ ბოლოჯერ გაიბრძოლებს დაღლილი გული,
გიბრუნებ უცვლელს და ხელუბლებს იმას, რაც მანდე...

ნინუკა ქოიავა

რაც ტანჯვაში იზრდება,
ახლა უკვე სხენადაა ქცეული

სანამ ისევ გაწინდება გემო, სუნი
და გაქრება მჭიდრო რიგებად
მოწოდების რეინის ნერვები
და დილის ზარების საშინელი რეკვა,
სანამ ჩემი მოგონებები
ფეხსაცმლებზე თასმებს შეიკრავენ,
რომ წინ იარონ,
სანამ მერდში გაიღვიძებენ ძუძუს თავები
და ღამე დღე იქცევა,

მაჯებში ვიგროვებ სისხლს და დანებებას არ ვაპირებ.
რადგანაც ახლა
ჩემს კარზე აკაკუნებენ.

როგორმე დროა, გამოვასწორო
ძრწოლა, შიში და სიჩუმეში ამოზრდილი ავი ფიქრები,
რომ სახლთან საშინელი სიკვდილი მელის,
როგორსაც კარი უნდა გავულო,
უნდა ავდგე,
შევვეცო კუთხის დერეფანი
და თავდახრილმა ნამოვიწყო სვლა
კარისკენ.

კარის სახელური გადავწიე,
როგორც ჯარისკაცები ტენიან ავტომატებს.
კარი ღრიფობში ჩაყოლილმა ჭინკებმა გააღეს,
რომლებიც აქ ჩემამდე იყვნენ.
იქ დამხვდა ძალების ყეფა,
დილა
და ნაგავსაყრელი მანქანების გრუხუნი,
როგორთაც მთელი ქუჩის ნარჩენები
რეინის სურჯინში მოაქციეს.

ამას გავუდე სახლის კარი
და არა სიკვდილს!
და არა სიკვდილს!

როცა უბრის დედაბრებს მშვიდად ეძინათ
ნაბიჯით უკა —
შინ შემოვიპატიუე
ჭკუიდან შეშლილი ჭაბუკი მენაგვეების
დაუნაწევრებელი ფიქრები.

დანარცხებულები და
შემდეგ ჰაერში ატყორცნილები.
ცალ ფეხზე ჩამოკიდებულები,
უსწავლელები,
მომლიმარები,
ჭუჭყიანები
და ფიცრებისგან აწყობილი —

ახლა უკავე ჩემს გულისცემას შეუერთდნენ.

ოძროს თევზი ივლისის თვევი

ძვირფასო დედა და მამა,

უკვე მერამდენე სიყვარული მოკვდა ჩემში
და არ ვიცი,
როთი ამოვივსო ჩუმად მფეთქავი ღრმულები.

ნუთუ ყველა იმ სიკვდილით კვდება,
როთიც იცხოვრა?

მე არ მომწონს ამაზე ფიქრი
იმიტომ, რომ თუ თქვენ დაგიჯერებთ,
მე არასოდეს მიცხოვრია სწორად.

გახსოვთ?
ბავშვობაში ოქროს თევზი მზეზე დამრჩა,
თქვენი საჩუქარი ივლისის თვეში,
მაშინ სულ პატარა ვიყავი,
ალბათ ოთხის
და ახლა ვფიქრობ,
რომ ასეთივე იქნება ჩემი სიკვდილიც —
უსათუოდ სადმე დავრჩები,
სადლაც ვილაცას დაგავიწყდები
და იმ თევზივით
მეც დამავიწყდება ის, ვიღაც,
ვისაც ჩემი გადარჩენა მართლაც შეეძლო
და მე ამას ვიმსახურებ.

იმიტომ, რომ
არაფერი გამომდის დავიწყებაზე უკეთ.

ზესაცხოვების გვარდით

და რათქმაუნდა წამი,
როცა ყველაფრის ბატონი ვიყავი —
გასხლტა.
გავრბივარ და ვეზიდები წყლებს
რეინის სათლებით,
იმ ტკივილით, როცა ნაღველს სისხლი აწვება
და ნერტილოვნად გრხვლეტა.
მონადინება ვეღარ მიშველის.

ვედარც ძილი გადამარჩებს —
შენ თურმე მაშინ მართლი იყავი,
როცა ზენარი გადაასწორე
და ჩამოკიდე ის შიშის სარკა,
სადაც მე და შენ
უტყავოდ ვჩანვართ
და ვიყურებით ანარეკლიდან,
სიშიშვლები უკვე სიშიშვლის
ფეხსაცმელებთან.
იატაზე
ჩენი ტყავები ყრია,
როგორც სირცხვილი, უიმედობა,
რომლებმაც ნელი ტანგო უკვე იციკვეს
იმ დიდი განცდით,
ადმიანს რომ იპყრობს,
ჩენსავით დიდებს,
ნარუმატებულებს,
თავგანწირულებს
და კვირის ბოლოს
ამავდ გარჯილებს.

ყვავილები გადავიდა

ჩემს მოსახვევთან რამდენიმე ტრაფარეტია
უცხო მძღოლებისთვის,
საშიუთხედი, ზიგზაგი, მრგვალი,
წებო, ფურცელი, საბავშვო ბალი.
გვერდით კედელი,
ნესტისგან უკვე თითქმის შეჭმული
კედელზე შავი ასოებით
გარკვეულია,
რომ
„ყვავილები გადავიდა“.

ეს ასე მოხდა.
ახლა დამარცხდნენ
და შეგვიძლია, კვარაუდოთ,
რომ იქაურობას ადრე,
ყველა სეზონზე ყვავილებით ავსებდნენ,
მაგრამ ეტყობა, რალაცა მოხდა
და მათზე მხოლოდ ეს თქვეს...

ცოდილი მარცხი

ისევ ჩემს სანდო საჯდომ ძვლებზე
მოვკალათდი
კედლებით და ღმერთებით
გარშემორტყმული.

ამ თვეში აღარ უნდა დამავიწყეს,
რომ როდესაც წამოვდგები,
ფანჯარა გამოვალო
და თვალები იმ ცხოვრებას გავუსწორო
რომლის დატოვებასაც ვაპირებ.
უშიშრად ვიდგე,
ფხიზლად
უგრძნობლად
და ვაღიარო,

რომ ის აღარ არსებობს.

ნინაღმდეგობა არ გავუნიო
„მაგრამ“-ებიმაგრამს“,
ტელეფიზორს წამოვარტყა
და ჩავრთო.

ოცდაერთი თებერვალი

ხელი არ ჩაყო იმ სხეულში, სადაც ნაღმია.

სიცოცხლე ქველი დანაკარგია

ნელს ვიქრი და
ვაუქმებ წინ გადადგმულ ნაბიჯებს,
ვინ არ დაპრუნდებოდა უკან?
მე ვფიქრობ, ყველა,
ვინც ბავშვობისას იმალებოდა
და მეც ვბრუნდები
მინების გავლით,
იმ მიტევებით, შენ რომ გინდოდა
მომავალ, ახალ მიტევებამდე.
გზად შეკვეცილი აბზაცებია,
სადაც შეღლია აზრის მოკრეფა.
მაგრამ ვფიქრობდი, კარგად გაგხდიდი
და მერე ქუსლზე გავიღეოდი,
ვფიქრობდი მარტოს — უიარაღოდ
ბნელში დამეხრჩვე —
ერთი ნაბიჯით, უთქმელი სიტყვით
და ვერაცერი გექნა სანაცვლოდ.
ეს არ მომინდა —
დავკრეც ჩემსავე თავისუფლებას,
როგორც მეტარ შროშნებს
და თვითმფრინავი უჩემოდ წავა.
და ამ საღამის,
ცარიელ სახლში
არაფერია უფრო საჭირო
და უფრო მეტად გულისგამხლები,
ვიდრე ლოგინის მარჯვენა მხარეს
ჩემი სხეულით შევსებული მომცრო ადგილი.

გამთენისას
ფეხსაცმელებზე თასმებს შევიკრავ

და მალე ვიტყვი:
„რა სულელი ხარ ამ დილით, ქალო!“
რადგან დავყარე დამარცხებულმა
შორი გზა,
ფიქრი,
სურვილი,
ზრუბე
და აღარავინ არ დარჩა ჩემგან.
თმებს ვიქრი სწორად
და შენს ლამბაქზე რიგიანად,
ლამაზად ვაწყობ.

სახლიდან ნასვლა

ნაბიჯი პირდაპირ კედელში გადმოვდგი.
კედლები არსად გაფრილა, არც წაქცეულა,
აგური ტალახს არ ასცდენია,
არც სამირკველი ან სახურავი გატოკებულა,
ჩვენ ვიყავით დასაწყისები ჩვენივე თავისი,
მე და ჩემი ყოფილი, შავგვრემანი ქმარი.
ისეთი ახლები, რომ
ჰელიუმის ბუშტებივით ზევია,
ზევით დავფრინავდით
და ვერცერთმა შევეიგრძენით
სამშობიარო სახლში
გაკვლებული ახალი ბავშვები,

სამი კოლოგრამი და ექვსასი გრამი უფრო მძიმე არ იყო, ვიდრე ის ზურგჩანთები, რომლებსაც სასწავლებლებში დავატარებდით. ახლა ვიცი, რომ უნდა გავიდეს ზამთრები, რომლებიც ცალ-ცალკე დაგვრჩა. და გამარჯობა, ჩემი ტკბილო, უკვე ცხრა წელია, დაიბადე. პანაზინა ფიფქებად თოვს, თავს ვერ ვუყრი ცხრა დღეს ერთად, ჩემი ტკბილო, არ დაივიწყო რომ სამყარო ფერადი სიუცხოვეა. ათი ათასი გზებით იარე. შენ არ დაუშვა გამოუსწორებელი შეცდომები და თუ მაინც მოინდომებ ეომო დროს — გახსოვდეს, რომ ყველაფერი, რასაც ხედავ, სუნთქავ და შეიგრძნობ და ყველაფერი, რაც გიმლის ხედვას, სუნთქვას და შეგრძნებას, არ შექმნილა მხოლოდ შენთვის.

და რამა საქმე

ჩემი ის ნაწილი, რომელიც ზოგჯერ ღრიალებს, ზოგჯერ კი მკვდარივით დუშს — მეორედ აღარ იქნება.

ეს ვიცი.

არაფერი გამოგვივიდა, არა გვაქს ბინა და ძველებური უინი. ახლა ზაფხული ნელ-ნელა გავა, შემოფენისთვის გადავივინებ, გული კი ისევ დამრჩება ერთგან — გაშეშებული. მხოლოდ სიზმრები დამეხმარება და რამე საქმე.

ვინც წუთში ასოცდაათი დარტყმით ფეთქავს, სამოცდაერთი მიკიმეტრია, ის მე მეკუთვნის ამოსუნთქვის პირველ ნამამდე, მან მომიშალა კარაზანების ბუდე გულის სიღრმეში, დანიშულება — ერთი აბი ორ-ორჯერ დღეში, ბევრი წყალი და უშესოთველობა. ეს ცა ჩემია რაღაც გაგებით და მომავალი ღამის გრძელი, ჭყინტი სიზმრები ჩვენი შეხვედრის ადგილებია.

რეა

წუხელ შოკოლადის ტორტი გამოვაცხვე, ბანანით და ნუშის ფატელებით, ცხრა სანთელი შემოვურიებე, როგორც ელექტრო ბოძები. მეათე ხელის კანკალით შუაგულში ჩავარჩე, მაგრამ გვერდებს ვერაფერი მოვუხერხე... ფარდას ხდიდა ტორტის შიდა საიდუმლოებებს. ავდექი და ცისფერი ხელსახლცით შევფუთე. ახლა ვფიქრობ, რა სულელური საქციელია. ნათესავები გაიცინებენ, ჩემს შეილს კი ჩემი კვლავაც შერცხვება, მათ რა იციან, როგორ მიკანკალებდა გული, როცა ღუმელიდან გამომქინდა ფაფუკი ბისკვიტები ან შოკოლადის კრემის რომ მეშინოდა ისე, იმდენად, ვერც კი გავსინჯე. მათი უშესობელ პირებად სიცილი მესმის. ნინასნარი. რომ კვლავაც, ნელსაც, ვერაფერი გამომივიდა. ხომ არ მერჩინა, დედაჩემისთვის ხორცი მეყიდა ან მაგიდაზე უქეიფოდ ფული დამედო, მამაჩემივით...

ნავალ მტკვრის პირას, გულს გავიხეთქავ. ველარ ვუყურებ და კრეჭილ კილებს, ველარც ჭიქებში ყლუპებად დარჩენილ ღვინოებს, ველარც ცხიმგროვებს, ცხვირის მიდამოს გაღალაშებულს, ვერც ვაი-ვიშით შეგროვებულ მათ სამკაულებს, ძვლები მიმიმდება. ძვლები გამირბის. ჯემპრში სახეჩამალულმა კარი როცა გამოვიხურე, ჟივილ-ხივილი არ შეწყვეტილა.

დედაჩემის ძველ ზარდახშაში ახლართული ვერცხლის ძენებები ეყარა, ვერაფრით ვერ გაუგებდი თავსა და ბოლოს, არც ის ვიცოდა, ერთი იყო თუ რამოდენიმე. მათ გვერდით, სუფრის თავში, ბოლოში, ან ოთხის ნებისმიერ კუთხე-კუნჭულში. მეც იმ ზარდახშას ვემსგავსხი. კართა ვიდექი, ალბათ, მთელი საათი. ვისი საქმეა ჩემი ცრემლები? და სირბილისას ვერ მოვაშორე კიბეს თვალები, მოავირს — მავა.

ნათია კაპანაძე

მეგობარო

იყავი ისეთი, როგორიც გინდოდა, რომ ყოფილიყავი, — ალალი. შენი სიხარული არავის გაანდო, სადამდეც შეძლებ, დამალე!

და თუ ეგ თვალები ოდესმე გათქვამენ შენს გულისნადებს და ჩუმ ფიქრებს, გახსოვდეს, რომ სუსტებს ყველაფერს ჰპარავენ სანაცვლოდ?

ვერაფერს ვერ იღებს. უნდა აიძულო შენს თავს, რომ

ნამდვილი რაც კი გაქვს, არასდროს შეცვალო, მაგრამ თუ გაძლება

არ იყო ადვილი

და ცოტა გიკლია შეშლამდე, გახსოვდეს,

არსებობს

ამქვეყნად ადგილი და მხარი, სიმშევიდის გარანტი, ვინც ვერ აისრულა ვერასდროს ნადილი, ჩაქრა

და ვერ მიდის კარამდე. მაგრამ ყველაფერი უთქმელად გაიგო — რა გიფირს

ან გარდა გჭირდება და იქნებ ის კარიც შენთვის

გაიღო, რომ არ გაგიჭირდეს მიგნება...

მელაპარაკე ყვავილებზე, როგორ ჭენებიან, როგორ ვერ მიაქვთ მიაქვთ მავალი. ნების თავის გამოსალმე? შენ არ გამოსალმე, რაც გულში გაქვს, ნების მომიუყები რაღაც ზედაპრებს, რაღაც არაკებს — რომ ჩვენ ირს შორის მოსაყოლი ამ ღუმილს მიაქვს, მელაპარაკე, ჩემი თავო, მელაპარაკე!

მელაპარაკე, ოცნებები როცა კვდებიან,

როგორ გადააქვთ,

როგორ რთულად, როგორ ნამებით...

როგორ ცდილობენ, მოშორონ ყოფის სიმლაშე, სანამ შეკრავენ ახალ გზებს და ახალ კამარებს, რომ გამოჩენა ერიდებათ ყველას წინაშე, ვიდრე დრო ყველა მოგონებას დაასამარებს.

მაგრამ ისიც თქვი, რომ არასდროს არა აქვს აზრი,

გჯეროდეს —

ვიდაც შენთვის გაჩნდა და შენკენ მოდის,

და დასასრულიც ამ ყველაფორის ასეთი არის:

რომ აზრი არ აქვს არც ვინმეს და

არც რამს ლოდინს...

მელაპარაკე, ჩემი თავო, არ გინდა მოთქმა, არ გინდა ფიქრებს მიეძალო თითქოს ამ დილით,

არ გაისხენ განვლილი გზა, ღმერთი და მოდგმა

და რომ ვერაფირით ახდიდე შენ წადილი.

მელაპარაკე, მომიუყევი, რა გსურდა თავად,

რატომ გინდოდა, გასაქცევი გქონდა სადმე,

ან რატომ გახდი უცნაური, რატომ ხარ ავად,

რას გრძნობდი, როცა საკუთარ თავს გამოესალმე?

თქვი ყველაფერი, რაც გინდა და

ის, რაც გულში გაქვს,

ნების მომიუყები რაღაც ზედაპრებს, რაღაც არაკებს —

რომ ჩვენ ირს შორის მოსაყოლი ამ ღუმილს მიაქვს,

მელაპარაკე, ჩემი თავო, მელაპარაკე!

ზიხარ და გაჰყურებ შენს თვალნინ

ფიცარზე ჩაჟანგულ ანჯამებს

სრულდება — დაინწყო რაც უწინ,

ცხოვრება თავის თავს აჯამებს!

სიცოცხლე ცხოვრების მიღმაა,

სიბრაზით საგსეა ეს გული,

ზეცაზე ნათელი მინაა

ყველაზე ნაღდი და ერთგული!

სალამი ყველას! ახლა, ვისაც არ ეძინება,

ვისაც ფიქრი აქვს ან მომენტი ან ტკბობა წამით,

ვინც ფირიაქობს, რომ სიმშევიდის მიეცეს ნება,

მიეცეს ნება, შეება პოვოს ვინმეთი, რამით.

ვინც ამ ქალაქის ვინრო ქუჩებს მიჰყება მარტო

და არავისგან არ მოითხოვს არასდროს მელაპარაკე,

ვინც გაიკვალა თავისი გზა მრუდე და ფართო,

ვინც საკუთარ თავის მიეცება...

სალამი ყველას!

სადაც დამტოვე, კვლავ იქ დაგხვდები —

თითქოს ნაბიჯის გადადგმა ჭირდეს,

თითქოს ტკივილებს, რასაც გავურბი,

გარს აკრავს მჭიდროდ ფერადი რიდე,

თითქოს მივდივარ და მაინც მრჩება

და უძლეველი ფიქრი ყოველი

და ვეგუები ისევ ფირიაქს,

რადგან სიმშე

თუ მოვინდომე, არაფერი დარჩება.
ჩემი საქმის მე ვარ მცოდნე,
არავინ მყავს დამშლელი,
სხვა ხატავს, მე ვასუფთავევ,
რადგანაც ვარ — საშლელი!
ფარგალას, ფუნჯას და ფანქარს გულს
შემოყარათ.

— ეს ახლოს გასაკარებელი არაა. ყველაფერს გააფუჭებსო, — შესძახეს და ფურცელს გადაეფარნენ.

ხან აქედან მოურბინა საშლელმა, ხან იქიდან, მაგრამ ვერაფერს გახდა. მეგობრები ისე იცავდნენ თავისით ნახატს, რომ ვერაფერს მიუდგა. ბოლოს შეეხვენა — შეცდომებს მანც გავასწორებ, გეფიცებით, სხვას არაფერს ხელს არ ვახლებო.

ფარგალა და ფუნჯა განაწყონენ — სად ხედავ, აბა შეცდომებს, შეხედე, რა ლამაზი ნახატია — დაუწყეს დარწმუნება აპეზარ საშლელს. მან კი ჩაიცინა:

— როგორ არა. აბა, ყურადღებით დააკვირდით.

მეგობრებმა ნახატს შეხედეს, მავრამ შეცდომა მაინც ვერ აღმოაჩინს.

— შეხედეთ, ნახატზე ხომ ზაფხულია?
— კი, ზაფხულია, — თქვა ფუნჯამ.

— ნამდვილად ზაფხულია, — დაუთანხმა ფანქარი.

— კა, ასეა, — დასძინა ფარგალა.

— მაშინ სახლების საკამურიდან კვამლი რატომ ამოდის? აბა, ზაფხულში ლუმელს ვინ ანთებს?

მეგობრები მიხვდნენ, რომ მართლაც შეცდომა ჰქონდათ დაშვებული. სხვა გზა არ იყო — საშლელს უფლება მისცეს, მხოლოდ კვამლი წარალა. საშლელმა ხელები დაიკაპინა და საგულდაგულონ ჩაბალა ყველ სახლიდან ამოსული კვამლი.

— ესეც ასეო, — თქვა ბოლოს და ამაყად გახედა დანარჩენებს, — ახლა ნახატი ნამდვილად სრულყოფილია, — კმაყოფილებით ჩაილაპარაკა მან.

დანარჩენებიც კმაყოფილები ჩანდნენ და ღიამილით შესცეკროდნენ საკუთარ ნამუშევარს.

იმის შემდეგ კოლოფში სამი კი არა, ოთხი მეგობარი ცხოვრობდა — ფარგალა, ფუნჯა, ფანქარი და საშლელი. ერთმანეთის გარეშე არაფერს აკეთებდნენ. თუ ერთს შეეშლებოდა, მეორე გამოასწორებდა.

ამიტომ ყველა ნახატი, ძალიან, ძალიან ლამაზი გამოსდიოდათ.

შიში

იყორ ერთი თმაგაჩეჩილი და მსუქანა შიში. საცერივით დიდი თვალები ჰქონდა. აბა, შიში იყო და იქნებოდა. ხომ გაგიგონათ — შიშს დიდი თვალები აქსო. და ასეც იყო.

ერთხელ შიშმა გადაწყვიტა, ქვეყანა ენახა. მართალია, ძალიან ეშინოდა, მავრამ ძალიან უნდოდა მოგზაურობა. წაილო საგზალი და გზას გაუდგა. შიშს განა მხოლოდ მოგზაურობის, ყველაფრის ეშინოდა. ყველაფრის.

მამალი რომ დაიყივლებდა, გული გადაუქანდებოდა ხოლმე. წვიმა ნამოვიდოდა და კუთხეში იბუზებოდა. ჭექა-ჭეხილის სმაზე ლამის მინაში ჩამძროლიყო. დაღამებსას ხომ სულ ერთანად ცახცახებდა.

ჰოდა, მიდის შიში, მიდის. აქეთ-იქით აცეცებს თვალებს. მაადგა პატარა ტბას. ახლოს არ მივიდა — უცემ ფუნჯი რომ დამიცეს და ნებალში ჩავარდე, მერე რომ ვერ ამოვიდე და დავიხირი, რა მეშვეოდება.

შიში, რაც ძალა და ღონებ ჰქონდა, აყვირდა და ტოტს ჩაებლაუჭა. მერე სცადა, მყარად და მადგარიყო. მერე ისიც გაბედა, ერთი ფეხით მეორე ტოტზე გადასულიყო. მერე ზედა ტოტზეც ავიდა.

— ეს რა იოლი ყოფილო, — გაიფიქა. ადვირობა საცერივით დიდი თვალები. იხვი მოდის, თავისი ფუნჯის გადასული და გზას განა მხოლოდ მოგზაურობის, ყველაფრის ეშინოდა.

— ტყაბ! ტყაბ! ტყაბ! ტყაბ! ტყაბ!

ხეთნი იყვნენ. ჩახტენენ და მოუსვეს ნიჩბებივით თათები.

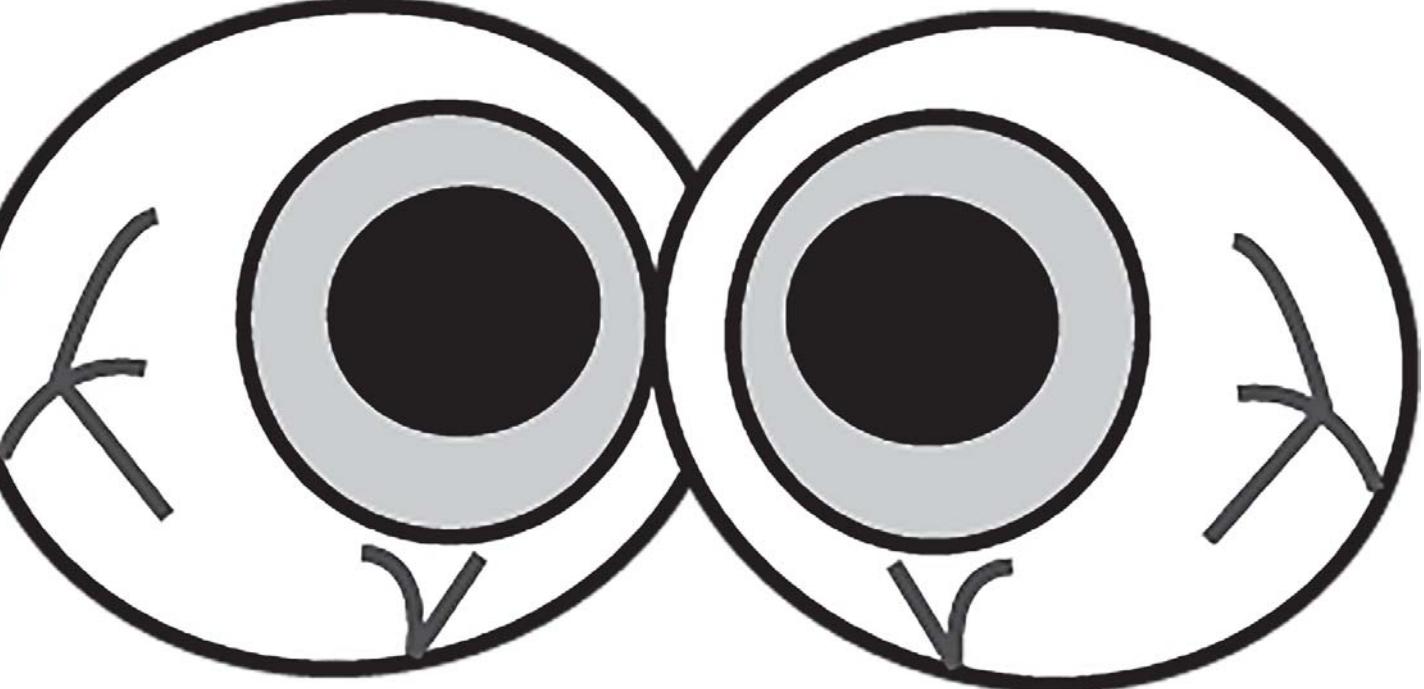
შიშმა ერთი ამბავი ატეხა:

— რას აკეთებთ! დაიხრიბით! ჩქარა, წყლიდან გამოდით!

დედა იხვმა გამოხედა — ვინაა, ცურვას რომ მოშლისო. შიში რომ დაინახა, გაოცებულმა ჰქითხა:

— ვინ ხარ? რატომ გაქვს ამხელა თვალები?

— შიში ვარ და, აბა, როგორი უნდა მქონდეს? — იუკადრისა შიშმა.

— ჩამოდი წყალში, ნახე, რა თბილია,

— დაუძახა დედა იხვმა. ჭუჭულებიც აპყვნენ დედას და შიშს ნებლის კუნძულებინ უხმიბდნენ.

— არა, ვერ შემოვალ. ძალიან მეშინია,

— ხმა აუთრთოლდა შიშს.

დიდი ხევნის შემდეგ შიში ახლოს მივიდა ტბასთან. მერე გაბედა და ერთი თითი ჩაყონის წყალში, მერე ფეხი ჩადგა. მერე ნელნელა შეტოვა. ძალიან ესიამოვნა. იხვი გვერდით მიცურდა:

— ნუ გეშინია, აქ ვარ. თუ რამე გაგიჭირდება:

შიშს ცოტა გული მიეცა და გაცურვაც გაბედა.

— უჟ, რა კარგი ყოფილა წყალში ცურვა, — აკრუტუნდა სიამოვნებისგან.

— აბა, რას გეუბნებოდი? — ავიხვიდა დედა იხვი.

შიში ძალიან ბერდინირი იყო. დაემშვიდობა იხვს და ჭუჭულებს და გზა განაგრძო.

მიდის, მიდის. ხედავს, მაიმუნი ხეზე მიძრება. ხე იმსიმაღლეა, თვალს ვერ აუნვებრ. მაიმუნი ხან კენერობში მოექცევა, ტოტზე, ხან ცალი ხელით დაეკიდება, ხან ცალი ფეხით. შიშს, ლამის გული გაუსკა და შიშით და თვალებზე ხელები აითარა:

— ვაიმე, არ ჩამოვარდე. რას აკეთებ? ჩამოდ!

— ჩამოვვარდე? დამცინი, მეგობარო?

მე აკრობატი მაიმუნი ვარ, როგორ უნდა ჩამოვვარდე? ნახე, რა შემიძლია!

მაიმუნმა ხელი უშვა ტოტს. ცოტა ხანს ასე იფრინა, მერე სხვა ტოტზე კუდით დაეკიდა და ქანქარასავით დაიწყო ქანაობა. მერე ბზრიალი. შიში თვალს ვერ ასწრებდა, ისე ტრიალებდა.

— ვაიმე, თავბრუ დამხევა. გაჩერდი!

— ჩამოვვარდე? დამცინი, მეგობარო?

მე აკრობატი მაიმუნი ვარ, როგორ უნდა ჩამოვვარდე?

მაიმუნმა ხელი უშვა ტოტს. ცოტა ხანს ასე იფრინა, მერე სხვა ტოტზე კუდით დაეკიდა და ქანქარასავით დაიწყო ქანაობა. მერე ბზრიალი. შიში თვალს ვერ ასწრებდა, ისე ტრიალებდა.

— ვაიმე, თავბრუ დამხევა. გაჩერდი!

— ისევ დაბუჭა დიდი თვალები.

— ამოდი, გასწავლი ხეზე ცოცვას, — შესთავაზა მარტინმანია.

— არა, მეშინია. ვერ ხედავ, შიში ვარ.

— გასაცემია. მაგიტომაც გაქვს საცრისხელა თვალები? — გაეცინა მაიმუნს.

— სულ არაა სასაცილო, — ეწყინა შიშს.

— ნუ იბუზები. ამოდევრი, ნახავ, რა იო-

ლია, — მაიმუნი ხიდან ჩამოხტა, შიშს ხელი და ხეზე შესვა.

შიში, რაც ძალა და ღონებ ჰქონდა, აყვირდა და ტოტს ჩაებლაუჭა. მერე სცადა, მყარად და მადგარიყო. მერე ისიც გაბედა, ერთი ფეხით მეორე ტოტზე გადასულიყო. მერე ზედა ტოტზეც ავიდა.

— ეს რა იოლი ყოფილო, — გაიფიქა.

ადვირობა ხეზე, ლამის კენერობმდე ავიდა. რა

თქმა უნდა, მაიმუნივით მოენილი არ იყო

და ისე სწრაფად ვერ დაცოცვადა, მაგრამ

ისე ტოტზეც ავიდა.

— ეს რა იოლი ყოფილო, — გაიფიქა.

ადვირობა ხეზე, ლამის კენერობმდე ავიდა. რა

თქმა უნდა, მაიმუნივით მოენილი არ იყო

და ისე სწრაფად ვერ დაცოცვადა, მაგრამ

ისე ტოტზეც ავიდა.

— ხომ გეუბნებოდი, არც ისე რთულია,

— კმაყოფილი შესცეკეროდა მაიმუნი შიშს.

— დიდი მაღლობა, მაიმუნი, — დაემშვიდობა შიში და გზა განაგრძო. სარეკა არ

ჰქონდა, თორე

ილია გველესიანი

ავად არის მარიკო

ავად გახდა მარიკო,
დღეს ზემზე არ იყო.
თურმე გუშინ წვიმაში
მაისურით მდგარიყო.
ახლა წევს და ახველებს,
ელოდება მნახველებს.
პატარა და ჩუმ-ჩუმად
დასცინის და ახველებს.
საზემო კაბა და
თბილი გრძელი ლაბადა
ერთი კვირით კარადას
შესანახად ჩაბარდა.

აიცონა-დაიცონა

აინონა-დაინონა
ვის არ უთამაშია?
ვინც არ იცის ეს თამაში,
აბა, ის რა ბავშვია!
ზემოთ ქვემოთ,
ზემოთ ქვემოთ
ავდივართ და
ჩავდივართ.
ყველაფერი თვითონ ხდება,
ადვილად და
მარტივად.
მალლა,
დაბლა,
მალლა,
დაბლა
ვფრინავთ,
ფრთები გვასხია.
თითქოს შინას ცა ქვია და
მიწა კიდევ ცას ქვია.
არც კანჯეტი გვენატრება,
არც საჭმელი არ გვშია.
ვინც არ იცის ეს თამაში,
აბა, ის რა ბავშვია!

ალექსანდრე ბატონი

ალექსანდრე ბატონო,
ჩვენ შენიან ვართ მოსული.
სტუმრებს, აბა, ვინ ხვდება
ასე სერიოზული?

გაიხადე კოსტუმი,
მოიხსენი ჰალსტუხი.
სულ შენთვის რომ ტიტინებ,
ჩვენც გვალირს პასუხი.

მოგვიყენო ამშები,
ეგ წარბები გაშალე.
თვალს ასე რომ გვარიდებ,
რამეს ხომ არ ვაშავებთ!

ალექსანდრე ბატონო,
ნეტავ რას გვებუტები.
მოგვენატრე ძალიან,
ერთხელ ჩაგეხუტებით.

რადგან ჩვენი მოსულა და
სტუმრობა არ გახარებს,
ჩვენს მოტანილ კანტეტებს
გავუგზავნით ბახალებს.

გაზარში გასაყიდი

აჯაჯულა, დაჯაჯულა,
იო,
როგორც მაჯლავულა.
ისე ჯლავის ქალაზუნა,
დედამაც ვერ გააჩუმა.
გოგონები უყურებენ
და ჩუმჩუმად ფხუურებენ;
დედის გულს რომ ახარებენ,
ბიქურები ხარაბენ.
მამას ურჩევს ძარ რეზო:
— არ დაწყნარდა თუკა დღესო,
ხვალე ბარგი აპიდეთო
და ბაზარში გაყიდეთო!

გადი-გამოდი, გუთანო

გადი-გამოდი,
გუთანო,
ახლოს ნუ მიხვალ
ბურთანო.
დღეს მომიტანეს
ახალი,
განა ქველია,
ნახმარი.
დავხტი, ვთამაშობ
ხარხარით,
სულ სიყვარულით
დავხარი.
ცოდვებით რომ არ
ინვოდე,
არ გამიხეთქო,
იცოდე!
ეს ჩემი დარდი,
გუთანო,
გთხოვ, მიიტანო
გულთანო.
ესანერთიდან
გიტარა
ბაბუამ ჩამო-
მიტანა.
სულ შენ წინ ვივლი
ხარისებრ,
სიმღერით გაგა-
ხალისებ.

დედა-შვილი

როცა კარგად დავაკვირდი
ჩემს თოჯინა ბარბას,
მაშინ მივხვდა, როგორია
ხასიათი ხარბის.
ყველაფერზე თვალი რჩება,
ყველაფერზე ტირის.
დღეში ხუთჯერ მაყიდინებს
შოკოლადს და ირისს.
ვინ ასნავლა, ვერ მივმედარვარ,
ზე აწევა წარბის.
ჩემთვის წუთით აღარ იცლის,
მუდა სადღაც გარბის.
თუ შინ არის, კაპარჩხანობს,
დადის თმაგამლილი.
ვერ გაიგო, მე დედა ვარ,
ის კი — ჩემი შვილი.
აღარც კაბას ვუკერავ და
აღარც ქვედა საცვალს.
ჩემი ცელექი ბარისიათვის
ვეძებ დედინაცვალს.

ართი კვირა თავდაყირა ცელქობის წინ ნასაკითხი აპდაუბდა

აჩაბაჩა, აჩაბაჩა,
დაწანჩალებ ბარჩა-ბალჩა.
სახელოზე მქაჩავს ყანჩა.
სახლში დამრაბა მე დამპაჩა.
ველი ბარას, მაგრამ არ ჩანს,
შეეჩინა ტბაში ხანჩალს.
ნორჩი დაჩი ცალი ბაჩით
მიხტის ბაღში, როგორც არჩევი.
მაჩვები რომ არ ჩივიან,
არჩევი ლომის არჩივია.
ფაჩიფუჩი, ფაჩიფუჩი,
ზღაპარს გეტყვი ჩუმად ყურში:
გახეთელი დრუჩნა დრუჩნით
შიდიოდა შინდის ჩურჩით.
ლობე-ლობე დარბის ლორი.
ქარის ქობში ცხოვორბს ქორი.
ტატას კატა ფოთოლებს ფანტავს.
რატის ბატი ხატავს ფატა.
გიას ბია ბუსთან მიაქვს.
ია ნიას ჩუქნის ქლიავს.
დაამტვრია თაზომ ვაზა.
ეს თასი სჯობს მათარასა.

თხას რაც მოსწონს, აი, რაა:
ლირაა და დაირაა.

ეს ხომ ნაღდად ნოხი არის?
დღეები გვაქვს ხოხიალის.
ზუსტად მასხოვეს: ათი ფუთი
ბატმა ჭამა ბატიბუტი.

გაუთავდა, გაბიტუტა,
სულ ბუმბული დაიპუტა.
დადიოდა შარა-შარა,
არ იცოდა, სად ეშარა.
სიზმარში ვარ, თუ რა არის?

გავიხედე — ტურა არის.
ზღარბზე იყო შემომჯდარი,
თაგზე ედო ჩემოდანი.
ცხირში კაი მჭრელი დანით
მოჰყვებონა ჩაიდანი.

არავინ ჴყავს ბადალია.
ნერის სმაში, მართალია.
გაიხადა სანდალია,
ჯიხვის ყანინ რვა დალია.
გადათვრა და გასულელდა,
ცეკვას ფრანგულს ასრულებდა.
აურია მწყერებს ბინა,
ჩაუმტვრია ფანჯრის მინა.
ერთი არ კი გაიცინა,
მინვა ტახტზე, დაიძნა.
ვერ გავიგე, სად რა ხდება,
ვგრძნობ, გუნება ნამიზდება.
დღეს ისეთი ამინდია,
ვერავისოთვის გამინდია.
ცხენი წინ თუ გამიხტება,
დღეს სიზმარი ამინდება.
ეს სამყარო კვირა არის,
რაც კი თავდაყირა არის.
ნესრიგი რომ დაამყაროს,
ვინ უშველის ამ სამყაროს?

შევლა შველმა დააპირა,
ვერას გახდა, განაპირდა.

ოცნება და ზღაპარია

სულ რომ ცისფრად აფარია.

„შევიძნიე ყელსაბამი,
ასე მორჩა ეს ამბავი.“

„შევიძნიე ყელსაბამი,
ა

ილია
გველესიანი

როგორც სტუმარი,
და არა — მტერი,
შემოფრინდები
თქვენს სახლში მწერი.

დაცხა და, ვიცი,
ღმერთი მიშველის.
თქვენი მუცლები
მიყვარს შიშველი.

მოკლე მომეცა
სიცოცხლის უამი.
არსად დამიდგათ
ძმრიანი ჯამი.

არ მიყვარს, ბავშვი
ხელებს რომ იქნეცს,
ყვირის და ისერის
ჩანთებს და წიგნებს.

მე მოვწილებ
თქვენთან ღირსებით!
თუ ხელს დამარტყამთ,
გავისრისები.

ნუ დამიხვდებით
ამრეზით, ზიზღით,
გაიმასპინძლდით,
კარგებო, სისხლით.“

შაჟერებული დათვები

ტყის მცველებმა გაგვამნარეს,
გვანეცვლინეს დათვობა.
ბუნაგებში გამოგვირთეს
სინათლე და გათბობა.
გული გაწყვეტილმებზე
დიდი ხნით ვერ ვიცინებთ.
რაღა დაგვრჩა, ჩვენც მთელ ზამთარს
დავწერ და ვიძინებთ.

ჯარში
მიჰყავთ
ინდაური

ერთი,
ორი!
ერთი,
ორი!
ჯარში მიჰყავთ ინდაური.
ტაში,
ტაში —
უკრავს ტაშტი,
ცეკვას ქართულს ვინ დაუვლის?
ყველამ შევკრათ
წრე,
წრე,
წრე,
წრე,
ალარ ითმენს
დრო და
ხანი.
საცემავოდ ხტება ბატი,
აპა,
განი,
განი,
განი.
ფეხები რომ ათამაშა,
მტვრის ადინა მინას ბოლო.
როგორც ტბაში ნაზი გედი,
დასრიალებს წრეში გნოლი.
ცეკვას ქართულს,
გენაცვალე,
ენაცვლება კინტაური.
ჩქარა ტაში,
კარგი ტაში,
იფხორება ინდაური.
ნივნივებენ წინილები,
აი, ასე:
წია,
წია!

მე კი, ამათ შემხედვარეს,
სიცხემ უცბად დამინია.
სჯობს, გავუშვათ ინდაური,
ალარა ღირს დახანება.
თქვენ კი ყველას ღმერთმა მოგცეთ
საკეთე და
გახარება.

აკაკი დაუშვილი

მცირავა თოვლის პარუა

— ცხვირი აღარ გაეყინება, — გაიცინა დედა.

— სიცივე ვეღარაფერს დააკლებს, — კმაყოფილი სახით თქვა ტატომ..

დილიათ აღარ ბარდნიდა, ცივი ქარი კი ისევ დაქროდა. სანილიდან წამომსტარმა ტატომმა ინცენტი ჩანაგარასთან მიირბინა და გავირვებულმა შეჰვირია:

— თოვლის ბაბუას ქურთუკი აღარ აცვია, აღარც ქუდი აქვთ და აღარც — კაშნ!

— ალბათ ვინებს აჩუქა, — დაასკვნა ქალმა, ტატომს თმა აუჩერზა და გაბუშტული ლოყები დაუკოცნა.

— წავალ, კეთილ თოვლის ბაბუას მოვეფერები, — ტატომმა ტანსაცმელი საჩქაროდ გადაიცვა და გარეთ გავარდა.

ბიჭი თოვლის ბაბუას რომ გაუსწორდა სკვერის ბოლოს მამა დაინახა. კაცმა მისკენ გამოქანებული ტატომ ხელში აიტაცა, აკოცა, ძირს დასვა და უთხრა:

— წელან ერთი კაცი შემომხვდა. ჩემი ძველი ქურთუკი ეცვა. დედას მოქსოვილი კაშნც ვიცანი და შენი ყურებინი ქუდიც. უცნობს ეჭვის თვალით რომ შევხედა, გაჩერდა, დაირცხვინა და თავის გასამართლებლად მითხრა, ეს ქურთუკი თოვლის ბაბუას ეცვა. კაშნც მას მოვხსენი და ქუდიც მოვხადე. ძალიან მცირდა. დღეს შობა და ეს უცველაფერი ღვთის ანგელოზების წყალობა და ჩავთვალეო.

— მე და დედა ანგელოზები ვყოფილვართ, — სიაძყით თქვა ტატომ.

— იმ ადამიანს ფული ვაჩუქე, ესე იფი, მეც ანგელოზი ვამოვდივარ, — სახე გაუნათდა მამას, მერე კი დაამატა, — არა, ანგელოზებად ვერავინ ვიქცევით, სიკეთის გაკეთება კი ყველას შეგვიძლია.

მოულოდნებლად ქარმა ხიდან თოვლი ჩამოყარა და სიმძიმისაგან გათავისუფლებული ტოტი აქანვდა. ბიჭმა ხეს ახედა, მერე ცას, თვალები გაუბრწყინდა და მამას უთხრა:

— ეტყობა, ტოტზე ღვთის ანგელოზები ისხდნენ და გვისმენდნენ.

— აქვე იქნებიან, სურვილი ჩავუთქვათ, — კაცმა ცას ახედა.

ტატომ რაღაც ჩაილაპარაკა, სახლისკენ შებრუნდა და სიხარულით შესძახა:

— მამა, სურვილი ამისრულდა, ფაჯრიდან დედა ანგელოზი გვიცეურებს!

ქალის სახეს ბედნიერი ღმილი დასთამაშებდა.

— რა კარგია, როცა შობის დღე დედის ღმილითა და ხეზე შემომსხდარი ანგელოზებით ინცენტი, — აღტაცებით თქვა მამამ, ტატომ მარტინ შეისვა და სახლისაკენ გაემართა.

შემდეგი ნოემბრი გამოვა
2024 წლის 19 იანვარს

ლიტერატურული გაზეთი

საქართველოს კულტურის,
სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო
საქართველოს მთავრობა

რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე ური შერაზადიშვილი
ურნალისტი თამარ ურული

მობ. ტელ.: (577) 742277; (599) 269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com

ISSN 2346-7940

